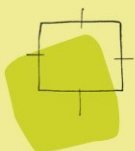

Ruimtelijke onderbouwing Narderbuorren 1 te Wergea

BügelHajema

Plek voor ideeën

Ruimtelijke onderbouwing Narderbuorren 1 te Wergea

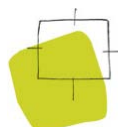
Inhoud

Ruimtelijke onderbouwing

19 maart 2015

Projectnummer 025.87.17.49.00

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Huidige en toekomstige situatie	7
2.1	Huidige situatie	7
2.2	Toekomstige situatie	7
2.2.1	Landschappelijke inpassing	9
3	Beleid	11
3.1	Rijksbeleid	11
3.1.1	Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte	11
3.2	Provinciaal beleid	11
3.2.1	Streekplan Fryslân	11
3.2.2	Verordening Romte Fryslân	12
3.3	Gemeentelijk beleid	13
3.3.1	Welstandsnota (2004)	13
3.3.2	Vigerend bestemmingsplan	14
3.3.3	Handboek voor het landschap (2013)	15
4	Milieuaspecten	17
4.1	Hinder van bedrijven	17
4.2	Cultuurhistorie	18
4.3	Archeologie	18
4.4	Bodem	20
4.5	Ecologie	20
4.5.1	Soortbescherming	21
4.5.2	Gebiedsbescherming	22
4.5.3	Conclusie	23
4.6	Externe veiligheid	24
4.7	Geluidhinder	25
4.8	Luchtkwaliteit	25
4.9	Water	26
4.10	Lichthinder	27
4.11	Plan-m.e.r.	27
5	Juridische toelichting	29
5.1	Vormgeving	29
5.2	Procedure	29

6	Uitvoerbaarheid	31
6.1	Economische uitvoerbaarheid	31
6.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	31

Bijlagen

Inleiding

1

De familie Stienstra is voornemens de melkveehouderij aan de Narderbuorren 1 te Wergea te vernieuwen. De vernieuwing van het bedrijf (door de bouw van een nieuwe stal) past niet binnen het vigerende bestemmingsplan. Om de ontwikkeling mogelijk te maken is gekozen om door middel van een omgevingsvergunning af te wijken van het bestemmingsplan, zoals dat op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht mogelijk is. In het kader van deze procedure is deze ruimtelijke onderbouwing opgesteld.

Figuur 1. Luchtfoto en ligging plangebied (rood)
(bron: Google Maps, 2013)

Deze ruimtelijke onderbouwing is als volgt opgebouwd. Na deze inleiding volgt in het tweede hoofdstuk een beschrijving van de huidige en de toekomstige situatie van het plangebied. In hoofdstuk 3 komt het relevante beleid op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau aan de orde. De planologische en milieuranvoorwaarden die mogelijk een beperking voor de realisatie van de stal zouden kunnen vormen, worden besproken in hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5 is de juridische toelichting. In het zesde en laatste hoofdstuk wordt de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid besproken.

LEESWIJZER

Huidige en toekomstige situatie

2

2.1

Huidige situatie

De locatie van het agrarische bedrijf ligt aan de zuidoostzijde van het dorp Wergea. Het erf ligt op enige afstand van de doorgaande weg Narderbuorren en feitelijk met de oprit aan de doodlopende weg de Foudering. Het agrarische bedrijf is een melkveebedrijf met 150 melkkoeien en bijbehorend jongvee. De bestaande ligboxstal is al eens in noordelijke richting uitgebreid. Achter de gebouwen ligt de opslag van kuilvoer in de vorm van sleufsilos. In figuur 2 is een luchtfoto van het agrarische bedrijf afgebeeld.

Figuur 2. Luchtfoto plangebied
(bron: Google Maps, 2013)

2.2

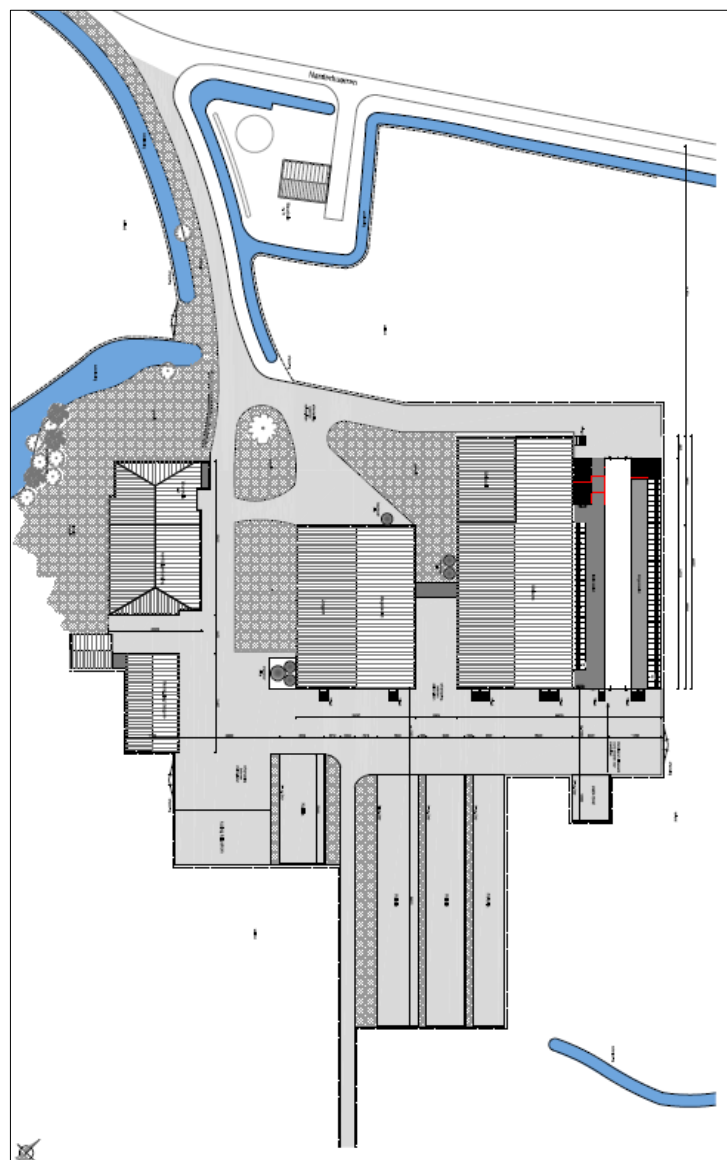
Toekomstige situatie

De eigenaar van het bedrijf wil zijn bedrijf graag uitbreiden. Momenteel is de melkveestal overbevolkt en is er een tekort aan vreetplaatsen. Dit heeft zijn negatieve weerslag op het welzijn van de koeien. Het leidt onder andere tot meer klauwproblemen, gezondheidsproblemen en een lagere melkproductie.

Met de bouw van een nieuwe stal naast de oude stal ontstaat de mogelijkheid om een extra voergang voor de melkgevende koeien te realiseren. Bovendien ontstaat de mogelijkheid om voor de droge koeien in het nieuwe gebouw een comfortabele stal in te richten met uitloop naar een naastgelegen weide. Ook ontstaat er ruimte om de veestapel beperkt uit te breiden (met 50 stuks melk-vee).

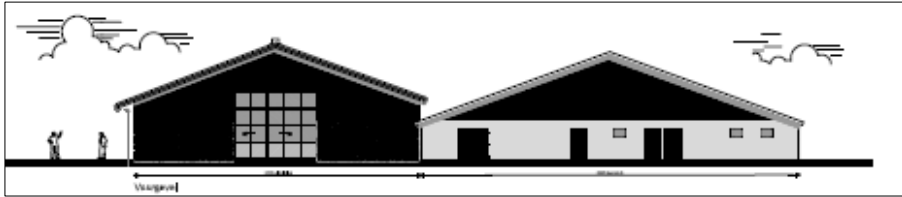
De keuze is gemaakt om de nieuwe stal direct naast de bestaande stal te realiseren. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid om één nieuwe voergang te realiseren. Bovendien geeft bijvoorbeeld verlenging van de bestaande stal problemen met het koeverkeer in de stal en zouden de bestaande sleufsilo's moeten worden verwijderd/verplaatst, hetgeen hoge kosten met zich mee brengt.

In onderstaande figuur 3 is de gewenste uitbreiding van de stal weergegeven.

Figuur 3. Bouwtekening nieuwe stal (meest rechtse gebouw)

Figuur 4. Aanzicht nieuwe stal (links) naast bestaande stal

2.2.1

Landschappelijke inpassing

Het bedrijf wordt qua erfomvang beperkt uitgebreid. Door de bouw van de nieuwe stal direct naast de bestaande stal, blijft het erf compact van opzet. Daarnaast wordt aan de zijde van de nieuwbouw (west- en noordzijde) beplanting toegevoegd (Essen). In totaal zullen 16 Essen worden aangeplant. Rondom de sleufsilo's worden aarden wallen gerealiseerd die het zicht op de betonwanden wegneemt. De wallen worden ingezaaid met een kruidenrijke vegetatie. In figuur 5 is dit verbeeld.

Figuur 5. Landschappelijke inpassing

3.1

Rijksbeleid

3.1.1

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vastgesteld. De SVIR heeft diverse nota's vervangen, zoals de Nota Ruimte en de Nota Mobiliteit. Ook zijn met het SVIR de ruimtelijke doelen en uitspraken vervalten die zijn benoemd in de Agenda Landschap, Agenda Vitaal Platteland en Pieken in de Delta. In het SVIR is de visie van de rijksoverheid op de ruimtelijke en mobiliteitsopgaven voor Nederland richting 2040 aangegeven. Met de Structuurvisie gooit het Rijk het roer om in het nationale ruimtelijke beleid. Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. De ruimtelijke ordening komt zo dichterbij burgers en bedrijven, laat het meer over aan gemeenten en provincies en op deze wijze komen burgers en bedrijven centraal te staan.

Conclusie

Voorliggende ruimtelijke onderbouwing betreft de vernieuwing van een agrarisch bedrijf. Met de verbouw van een agrarisch bedrijfsgebouw bij een bestaande melkveehouderij zijn geen nationale belangen gemoeid. Het plan is passend binnen het beleid van het Rijk.

3.2

Provinciaal beleid

3.2.1

Streekplan Fryslân

De provincie Fryslân heeft in december 2006 het Streekplan Fryslân 'Om de kwaliteit fan de romte' vastgesteld. In het streekplan worden speerpunten van beleid aangedragen die de provincie op verschillende ruimtelijke terreinen kunnen versterken en ontwikkelen.

De provincie Fryslân erkent het belang van een vitale en duurzame landbouw, omdat dit een grote bijdrage levert aan de sociaaleconomische vitaliteit van het platteland, het beheer van het landelijke gebied en de Friese economische

structuur. In het landelijk gebied worden buiten de natuurgebieden ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden geboden voor de landbouw.

Bij het bieden van ontwikkelingsruimte voor de landbouw zet de provincie tevens in op de blijvende herkenbaarheid van de verschillende landschapstypen in Fryslân. Schaalvergroting en intensivering van de landbouw zijn te combineren met landschappelijke kernkwaliteiten. Voor de inpassing van grotere agrarische bouwblokken is vooral de landschappelijke situering van belang, met aandacht voor beplanting, erfelementen, de nokrichting, dak- en goothoogten van gebouwen en kleur- en materiaalgebruik. Hierbij is het leveren van landschappelijk maatwerk van groter belang dan een maximale maat van nieuwe gebouwen.

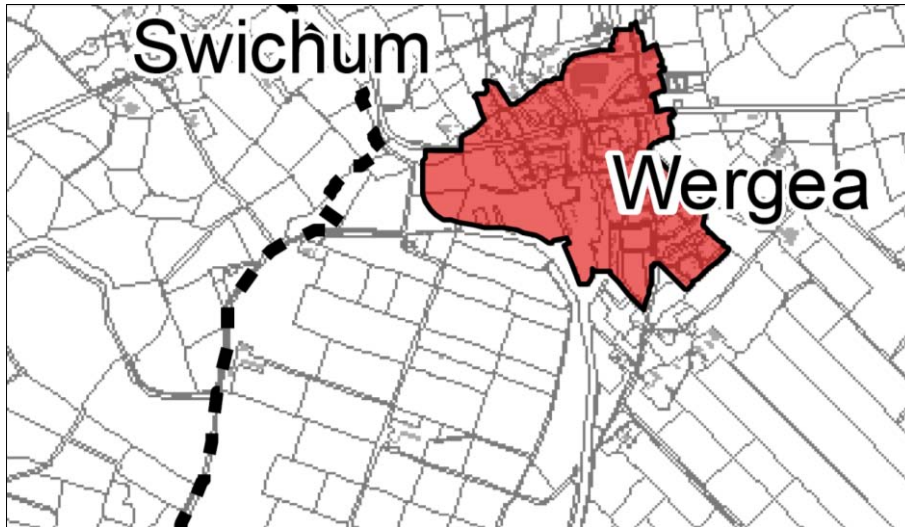
3.2.2

Verordening Romte Fryslân

Op 25 juni 2014 is door Provinciale Staten de (herziene) Verordening Romte Fryslân vastgesteld. Hierin is van veel onderwerpen uit het Streekplan de doorwerking geregeld. Het betreft de volgende thema's:

- Bundeling algemeen.
- Zorgvuldig ruimtegebruik.
- Ruimtelijke kwaliteit inclusief landschap, cultuurhistorie en archeologie.
- Wonen.
- Werken en mobiliteit.
- Recreatie en toerisme.
- Landbouw.
- Natuur.
- Kustverdediging en windturbines.

Een groot deel van deze thema's is voor het voorliggende plan niet direct relevant. Wat wel van belang is, zijn de thema's zorgvuldig ruimtegebruik, ruimtelijke kwaliteit en landbouw. Het plangebied ligt buiten het bestaand stedelijk gebied zoals de provincie dat heeft bepaald (zie figuur 6). Voor ruimtelijke plannen in het landelijk gebied geldt dat de ontwikkeling in het landschap moet passen en dat de kernkwaliteiten van het landschap herkenbaar moeten blijven.

Figuur 6. Kaart bestaand stedelijk gebied
(bron: provincie Fryslân)

Conclusie

Bij de totstandkoming van het bouwplan is rekening gehouden met het landschap (zie ook paragraaf 2.2) en de cultuurhistorische waarden d.m.v. het compacte bouwen (nieuwe stal tegen de bestaande stal). Hierdoor blijft het erf beperkt qua omvang. Op de cultuurhistorische verantwoording wordt in paragraaf 4.2 nader ingegaan. De ontwikkeling past hiermee binnen de kaders van het provinciale beleid.

3.3

Gemeentelijk beleid

3.3.1

Welstandsnota (2004)

De Welstandsnota bevat het welstandsbeleid voor de gehele voormalige gemeente Boarnsterhim. Naast algemene welstandsaspecten die als uitgangspunt gelden voor iedere welstandsbeoordeling, zijn er ook gebiedsgerichte welstandscriteria gegeven. Deze worden bij iedere welstandsbeoordeling gebruikt om te beoordelen hoe het bouwwerk zich gedraagt in zijn omgeving. Er zijn 10 deelgebieden onderscheiden die elk een eigen set van welstandscriteria hebben gekregen. Het plangebied maakt deel uit van deelgebied 10 - buitengebied.

Gebiedsbeschrijving Buitengebied

Het buitengebied van voormalige gemeente Boarnsterhim wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van verschillende landschapstypen: de Middelzeepolders, het terpengebied, het hooilandengebied, het merengebied en het veengebied. Elk gebied beschikt over eigen landschappelijke kenmerken, waarbij

de verschillen met name tot uiting komen in de ontstaanswijze, de verkaveling, de mate van openheid, en het gebruik.

Ten aanzien van het bebouwingsbeeld kan worden opgemerkt dat de bebouwing in het terpengebied zich onderscheidt door de aanwezigheid van volwaardige terpdorpen, kleinere terpnederzettingen en huisterpen waar één of meer traditionele boerderijen (Friese stelp of kop-(hals-)romp) zijn geclusterd.

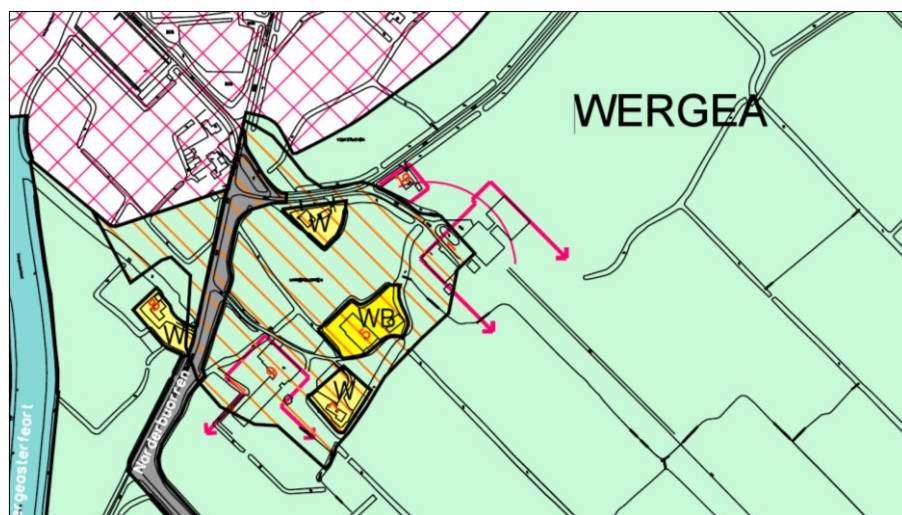
Het bebouwingsbeeld in het overige buitengebied is, ondanks de verschillen in landschapstype, vrij identiek en bestaat in z'n algemeenheid uit een grotendeels open landschap waarin verspreid liggende boerderijen voorkomen. De boerderijen en woningen in het hooilandengebied in vergelijking tot het terpengebied van een recentere datum (jaren '50/'60 van de 20ste eeuw). Naast boerderijen komen ook vrijstaande (arbeiders)woningen voor.

In het terpengebied is de bebouwing min of meer clustergewijs geordend. Dit betekent dat de onderlinge positie van de individuele gebouwen wisselend is en de afstand tussen de panden in vergelijking tot het overige buitengebied relatief klein is. Voor het overige geldt dat de bebouwing individueel aan de doorgaande, plaatselijk doodlopende, wegen is gesitueerd. De onderlinge afstand tussen de gebouwen varieert. De gebouwen zijn met de voorgevel wisselend op de weg georiënteerd.

3.3.2

Vigerend bestemmingsplan

Het perceel Narderbuorren 1 valt binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied 2008' van de voormalige gemeente Boarnsterhim.

Figuur 7.

Het plangebied heeft de bestemming 'Agrarisch gebied'. Qua functie past de nieuwe stal goed binnen deze bestemming, maar de situering van de nieuwe stal wijkt af van de in het plan opgenomen uitbreidingsrichting voor het

bedrijf. Overigens is in het bestemmingsplan geen motivering gegeven voor de aangegeven uitbreidingsrichting.

3.3.3

Handboek voor het landschap (2013)

Het Handboek voor het Landschap is in 2013 opgesteld in opdracht van de Stadsregio Leeuwarden. Het handboek dient als methodiek om het LOP operationeel te maken ten behoeve van de landschappelijke inpassing van ruimtelijke plannen in de verschillende gemeenten. Het handboek geeft een actueel beeld van de drie landschapstypen Oude klei (Westergo en Oostergo), Jonge klei (Middelzeegebied) en het Veengebied (Lage Midden). Met dit schrijven is voor de Stadsregio een eenduidig landschapskader geformuleerd. Het document is voor ambtelijk gebruik en dient als toetsingsmethodiek, geïnspireerd vanuit het landschap. Het handboek sluit aan bij het huidige provinciale en gemeentelijke beleid en vormt hiermee het regionale landschapskader voor de Stadsregio Leeuwarden.

In het document worden de actuele thema's behandeld, zoals stads- en dorpsranden, landelijk(e) (ge)bouwen, water, groen- en infrastructuur. Landschap specifieke richtlijnen voor deze thema's en handvatten voor de praktijk geven de gemeenten een methodiek waarmee zij deze ruimtelijke plannen landschappelijk kunnen inpassen en zo uitvoering kunnen geven aan de ambities vanuit het LOP en overig actueel ruimtelijk beleid.

Conclusie

De nieuwe inrichting van het agrarische erf past binnen het gemeentelijk beleid, afgezien van het vigerende bestemmingsplan. Om die reden is voorliggende ruimtelijke onderbouwing opgesteld.

4.1

Hinder van bedrijven

Op grond van de Wet milieubeheer zijn agrarische bedrijven verplicht te voldoen aan de eisen van het Besluit Landbouw Milieubeheer, dan wel een omgevingsvergunning te hebben voor de exploitatie van het bedrijf, waarbij rekening gehouden dient te worden met de omliggende woonbebouwing. Door middel van de milieuwet- en regelgeving wordt (milieu)hinder in woongebieden zo veel mogelijk voorkomen.

KADER

In de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) wordt de richtafstandenlijst voor milieubelastende activiteiten gehanteerd, zowel voor bedrijven als maatschappelijke instellingen als scholen en sportvoorzieningen. Per bedrijfstype zijn voor elk van de aspecten geur, stof, geluid en gevaar de minimale afstanden aangegeven die in de meeste gevallen kunnen worden aangehouden tussen een bedrijf en woningen om hinder en schade aan mensen binnen aanvaardbare normen te houden. De grootste afstand is bepalend. De genoemde maten zijn richtinggevend, maar met een goede motivering kan en mag hiervan worden afgeweken.

Aangetoond moet worden dat het plan geen belemmering vormt voor de nabijgelegen functies. Zowel in de huidige als in de nieuwe situatie bevindt zich op deze locatie een melkveehouderij. De nieuwe stal wordt direct aansluitend aan de bestaande gebouwd in een richting waarin geen hinder gevoelige functies zijn gelegen.

ONDERZOEK

Op basis van 'Bedrijven en milieuzonering' geldt voor een melkveehouderij een richtafstand van 100 meter tot milieugevoelige functies zoals woningen. Binnen 100 meter van de stal bevinden zich woningen van derden. Dit zijn Narderbuorren 2 en Narderbuorren 5. Zowel in de huidige als in de toekomstige situatie wordt er niet voldaan aan de richtafstand van 100 meter. De woningen liggen nu echter ook al in de invloedssfeer van de melkveehouderij. De nieuwe stal komt bovendien verder van deze beide woningen te liggen dan de bestaande bebouwing. Aangezien de huidige situatie een aanvaardbare situatie is, mag worden geconcludeerd dat de nieuwe situatie ook aanvaardbaar is. Daarnaast is slechts sprake van een beperkte uitbreiding van het aantal dieren dat op het bedrijf gehouden wordt. Het bedrijf zal daardoor niet meer hinder veroorzaken dan in de huidige situatie het geval is.

Vanuit het oogpunt van hinder van bedrijven mag het plan uitvoerbaar worden geacht.

CONCLUSIE

4.2

Cultuurhistorie

- KADER** Op grond van de Modernisering Monumentenwet (MoMo) op 1 januari 2012 dienen ruimtelijke plannen tevens een analyse van cultuurhistorische waarden van het plangebied te bevatten. Er dient een beschrijving opgenomen te worden van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden. Hierbij dient tevens de historische (steden)bouwkunde en historische geografie te worden meegenomen in de belangenafweging. Aangegeven dient te worden welke conclusies aan de geanalyseerde waarden worden verbonden en op welke wijze deze worden geborgd.
- ONDERZOEK** Om na te gaan of er zich belangrijke cultuurhistorische waarden bevinden in het plangebied, is de cultuurhistorische kaart van de provincie Fryslân geraadpleegd. Hierop worden het erf van Narderbuorren 1 en een aantal omliggende erven als ‘boerderijplaatsen’ aangegeven. Voor het overige worden geen specifieke cultuurhistorische waarden aangegeven ter plaatse van het plangebied waarmee rekening gehouden moet worden. Ook is er geen sprake van gebouwen of andere objecten met een monumentale status of beschermde gezichten.
- De betreffende locatie is in de huidige situatie een boerenerf. Vanuit de cultuurhistorie is een van de kenmerken van het boerenerf de prominente plaats die de oorspronkelijke boerderij (in dit geval een stelp) op het erf inneemt. De bouw van de nieuwe stal doet aan die prominente rol van de stelpboerderij geen afbreuk. De oorspronkelijke begrenzing van het erf met (waarschijnlijk) een gracht en boomsingel is reeds bij eerdere uitbreidingen van het erf verloren gegaan.
- CONCLUSIE** Het voorgenomen plan leidt niet tot aantasting van cultuurhistorische waarden. Vanuit het oogpunt van cultuurhistorie zijn er geen belemmeringen voor de uitvoering van het plan.

4.3

Archeologie

- KADER** Begin 1992 ondertekende Nederland het Verdrag van Valletta/Malta. Daarmee heeft de zorg voor het archeologische erfgoed een prominentere plaats gekregen in het proces van de ruimtelijke planvorming. Uitgangspunten van het verdrag zijn het vroegtijdig betrekken van archeologische belangen in de planvorming, het behoud van archeologische waarden in situ (ter plaatse) en de introductie van het zogenaamde ‘veroorzakerprincipe’. Dit principe houdt in dat degene die de ingreep pleegt financieel verantwoordelijk is voor behoudsmaatregelen of een behoorlijk onderzoek van eventueel aanwezige archeolo-

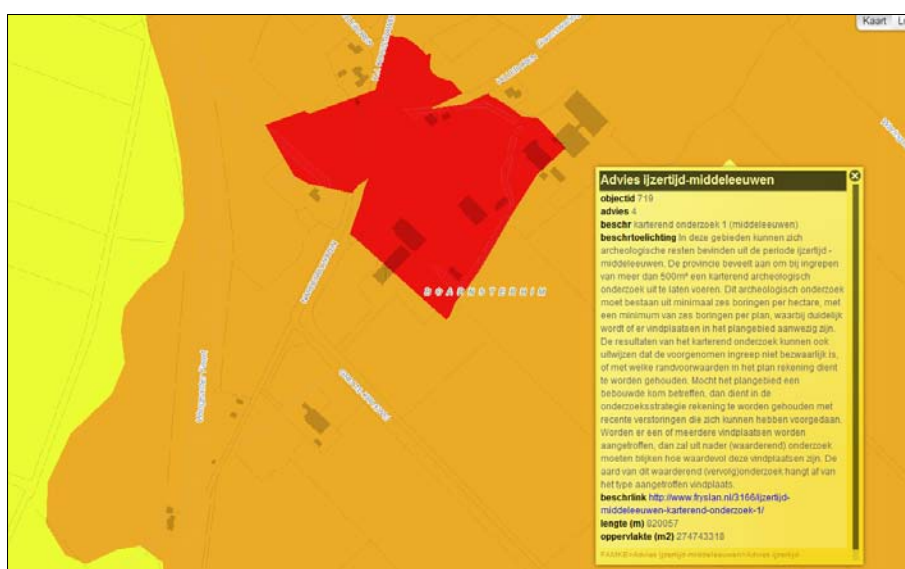
gische waarden. Ondertussen is dit vertaald in de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) die op 1 september 2007 van kracht is geworden.

Om vast te stellen hoe groot de kans is dat er archeologische waarden geschaad zullen worden als gevolg van de plannen, is de FAMKE geraadpleegd. Deze kaart, de Friese Archeologische MonumentenKaart Extra, laat de verschillende archeologische regimes in de provincie Fryslân zien. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen steentijd-bronstijd en ijzertijd-middeleeuwen. Voor de periode steentijd-bronstijd wordt geen archeologisch onderzoek vereist. Op de periode ijzertijd-middeleeuwen wordt in onderstaande nader ingegaan.

ONDERZOEK

Voor de periode ijzertijd-middeleeuwen is in figuur 8 de kaartuitsnede opgenomen. Hieruit blijkt dat ter plaatse van het plangebied bij ontwikkelingen met een groter oppervlak dan 500 m² een karterend onderzoek moet plaatsvinden.

IJZERTIJD-MIDDELEEUWEN

Figuur 8. Uitsnede FAMKE ijzertijd-middeleeuwen (bron: provincie Fryslân)

De nieuwe stal heeft een oppervlakte van ongeveer 1000 m² (50 meter bij 20 meter). Er is dan ook sprake van grondroerende activiteiten met een oppervlakte groter dan de drempelwaarde van 500 m². Er is derhalve een karterend onderzoek uitgevoerd.

Door archeologisch onderzoeksbureau RAAP is karterend onderzoek verricht. Het onderzoeksrapport is als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing opgenomen.

In het rapport 'Plangebied Narderbuorren 1 in Wergea' (RAAP-notitie 4629, 23 oktober 2013) wordt geconcludeerd dat de resultaten van het onderzoek geen aanleiding geven om archeologisch maatregelen (planaanpassing, vervolgonderzoek, etc.) aan te bevelen. Wanneer bij de werkzaamheden toch

archeologische resten worden aangetroffen, moet hiervan direct melding gemaakt worden bij de bevoegde overheid (gemeente Leeuwarden).

CONCLUSIE Aangezien er geen archeologisch vervolgonderzoek vereist wordt mag het plan vanuit het oogpunt van archeologie uitvoerbaar worden geacht.

4.4

Bodem

KADER In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is bepaald dat inzicht moet worden verkregen over de uitvoerbaarheid van het plan. Dit betekent dat er onder andere inzicht moet worden verkregen in de noodzakelijke financiële investering van een (mogelijk noodzakelijke) bodemsanering. Een onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem is een onderdeel van de onderzoeksverplichting van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad bij de voorbereiding van een bestemmingsplan. Met het oog op een goede ruimtelijke ordening moet voorkomen worden dat gronden waarvan bekend is dat de milieuhygiënische kwaliteit onvoldoende is, worden bestemd voor een functie die daarvoor gevoelig is.

ONDERZOEK Om na te gaan of er verdenkingen zijn voor bodemverontreiniging ter plaatse is de kaart van het Bodemloket geraadpleegd. Uit de informatie van het bodemloket blijkt dat bodemonderzoek heeft plaatsgevonden nabij het perceel. Uit geen van de onderzoeken bleek dat er een vervolgonderzoek nodig was of dat er sanering zou moeten plaatsvinden. Uit de gegevens van het bodemloket blijkt niet dat de locatie een verdachte locatie is. De voorliggende ruimtelijke onderbouwning maakt de realisatie van een nieuw agrarisch gebouw mogelijk. Een agrarisch bedrijfsgebouw is geen gevoelige functie in het kader van bodemverontreiniging.

CONCLUSIE Aangezien er geen verdenkingen voor bodemverontreinigingen op het perceel bekend zijn en omdat er geen nieuwe gevoelige functies op het perceel worden gerealiseerd, mag het plan vanuit het oogpunt van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem uitvoerbaar worden geacht.

4.5

Ecologie

Om de uitvoerbaarheid van onderhavig plan te toetsen, is een ecologische inventarisatie van de natuurwaarden in het projectgebied uitgevoerd. Tevens is gekeken naar de effecten op beschermde gebieden in de omgeving. Het doel hiervan is om na te gaan of een vooronderzoek in het kader van de Flora- en faunawet en/of een oriënterend onderzoek in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 of de Verordening Romte Fryslân noodzakelijk is. Het

projectgebied is daartoe op 29 oktober 2013 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs.

Het projectgebied is gelegen tegen een bestaande ligboxenstal. De gevel van deze ligboxenstal is van betonplaat en op het dak liggen golfplaten. Aan de binnenzijde heeft het dak een houten betimmering. Het projectgebied betreft een stuk grasland.

TERREINOMSTANDIGHEDEN

Figuur 9. Situatie projectgebied met rechts de bestaande ligboxenstal (29 oktober 2013)

4.5.1

Soortbescherming

Met ingang van 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992) van de Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt. Achter de Flora- en faunawet staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende beschermde dieren en planten en hun leefomgeving. Beschermde soorten worden opgesomd in de 'lijsten beschermde inheemse planten- en diersoorten'. De Algemene Maatregel van Bestuur ex artikel 75 van de Flora- en faunawet van 23 februari 2005, kent een driedeling voor het beschermingsniveau van planten- en diersoorten (licht beschermd, middelzwaar beschermd en streng beschermd).

FLORA- EN FANUAWET

Uit informatie van de Nationale Database Flora en Fauna¹ (NDFP uitvoerportaal geraadpleegd op 31-10-2013) blijkt dat binnen het projectgebied geen en in de directe omgeving slechts weinig waarnemingen van beschermde flora en fauna

INVENTARISATIE

---

¹ Nationale Databank Flora en Fauna (NDFP). De NDFP is de meest complete natuurdatabank van Nederland. De NDFP geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

bekend zijn. De in de wijde omgeving van het projectgebied geregistreerde waarnemingen van streng beschermde soorten hebben betrekking op vogels en zoogdieren. Daarnaast zijn enkel waarnemingen van licht beschermde soorten bekend. Op basis van de terreinomstandigheden kan gesteld worden dat het projectgebied een zeer beperkte natuurwaarde kent. In het projectgebied worden licht beschermde soorten als huisspitsmuis, veldmuis, egel en mol verwacht. Deze soorten komen deels ook uit de NDFF-gegevens naar voren.

EFFECTEN Als gevolg van de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van enkele licht beschermde soorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij exemplaren worden gedood. De aanwezige licht beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Flora- en faunawet. Op voorhand worden als gevolg van de realisatie van de nieuwe ligboxenstal geen verbodsovertredingen ten aanzien van op basis van de Flora- en faunawet beschermde planten- en diersoorten verwacht.

4.5.2

G e b i e d s b e s c h e r m i n g

NATUURBESCHERMINGSWET Op 1 oktober 2005 is de Natuurbeschermingswet 1998 van kracht geworden. Deze wet bundelt de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden. In de Natuurbeschermingswet zijn ook de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. Onder de Natuurbeschermingswet worden drie typen gebieden aangewezen en beschermd: Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands.

ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en is voor de provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 de Verordening Romte Fryslân (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN DE EHS Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en Verordening Romte Fryslân wordt buiten de EHS-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied. Ten behoeve van de bescherming van weidevogelgebieden is aanvullend het Werkplan Weidevogels Fryslân 2007-2013 opgesteld.

INVENTARISATIE Beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 liggen op geruime afstand van het projectgebied. Het meest nabij gelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied Alde Feanen op een afstand van ongeveer 3 kilometer. Dit gebied is aangewezen voor diverse habitattypen en soorten die gevoelig zijn voor verzuring en/of vermesting. Stikstofdepositie heeft een verzurend en vermestend effect. Voor de aangewezen habitattypen

en voor de leefgebieden van soorten die in het Natura 2000-gebied worden beschermd, zijn kritische depositiewaarden voor stikstof opgesteld. Voor de meeste Natura 2000-gebieden, waaronder het gebied Alde Feanen, geldt dat de achtergronddepositie in de huidige situatie zo hoog is dat de kritische depositiewaarde reeds wordt overschreden. In de provincie Fryslân geldt daarvoor dat ontwikkelingen niet mogen leiden tot een toename van de stikstofdepositie.

Het projectgebied heeft geen betrekking op gronden die deel uitmaken van de EHS. Het dichtstbijzijnde gebied dat deel uitmaakt van de EHS ligt op ongeveer 2 kilometer afstand ten noorden van het projectgebied. Het gaat hierbij om de Hempensemeerpolder. Deze polder is op basis van de Wet Ammoniak Veehouderij (WAV) niet aangewezen als gebied dat gevoelig is voor ammoniak. WAV gebieden zijn bovendien slechts tot 250 meter afstand beschermd tegen externe werking door nieuwe ontwikkelingen.

Het projectgebied grenst aan open weidegebied dat potentieel geschikt is voor weidevogels. Voor weidevogels is openheid en rust van belang. Verdichting door beplanting en bebouwing is in voor weidevogels geschikte gebieden niet gewenst. Voor ruimtelijke plannen in landelijk gebied geldt echter dat de agrarische productiefunctie inclusief de ontwikkelingsmogelijkheden van agrarische bedrijven zijn toegestaan (Verordening Romte Fryslân 2011).

De uitbreiding van de veestapel met vijftig koeien kan een toename van de stikstofemissie tot gevolg hebben. Om te bepalen of dit leidt tot een toename van de stikstofdepositie in nabij gelegen Natura 2000-gebieden, is nader onderzoek uitgevoerd. Op basis van onderzoek is door de provincie Fryslân op 28 november 2014 een Vergunning ex artikel 19d Natuurbeschermingswet 1998 verleend. Uit de vergunning blijkt dat er een beperkte toename van emissie is, maar dat dit (gelet op de afstand tot de Alde feanen) geen toename van depositie tot gevolg heeft.

EFFECTEN

4.5.3

Conclusie

Uit de ecologische inventarisatie komt naar voren dat er geen vooronderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig is. Het plan is op het punt van natuur ook niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân. De toename van stikstofemissie (veroorzaakt door het bedrijf) leidt niet tot een toename van de depositie. Bovendien is door de provincie een Nb-wet-vergunning afgegeven voor het bouwplan. Het plan is wat betreft de natuurwet en -regelgeving uitvoerbaar.

4.6

Externe veiligheid

KADER

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (wegen, buisleidingen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

Op 27 oktober 2004 is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) in werking getreden. De regelgeving, zoals die in het Bevi is opgenomen, is gericht op het beperken van de risico's van een ongeval met gevaarlijke stoffen in inrichtingen (bedrijven) voor personen. Het Bevi heeft een rechtstreekse werking. In het Bevi wordt de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico gegeven; voor het groepsrisico geldt slechts een oriënterende waarde. Kortheidshalve houdt dit in dat binnen de PR 10^{-6} -contour geen kwetsbare objecten zijn toegestaan.

Op 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) in werking getreden. Dit besluit is gebaseerd op de Wet milieubeheer en de Wet ruimtelijke ordening. Het Bevb regelt onder andere welke veiligheidsafstanden moeten worden aangehouden rond buisleidingen met gevaarlijke stoffen. De normstelling is in lijn met het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Er wordt nog gewerkt aan een Structuurvisie Buisleidingen.

Figuur 10. Fragment risicokaart

ONDERZOEK

Om na te gaan of de locatie in de nabijheid van risicobronnen ligt, is de risicokaart van de provincie Fryslân geraadpleegd. Uit de risicokaart blijkt dat er zich in de omgeving van het plangebied geen risicobronnen bevinden. Ook lopen er geen routes voor transport van gevaarlijke stoffen of ondergrondse aardgastransportleidingen in de nabijheid van het plangebied.

Vanuit het oogpunt van externe veiligheid zijn er geen belemmeringen voor de uitvoering van het plan.

CONCLUSIE

4.7

Geluidhinder

De Wet geluidhinder (Wgh) dateert van 16 februari 1979 en is sindsdien middels verschillende wetten diverse keren gewijzigd.

KADER

In de Wgh is bepaald dat elke weg een zone heeft, waarbinnen onderzoek naar de geluidbelasting aan de gevels van nieuw te bouwen woningen en gebouwen ten behoeve van andere geluidgevoelige functies plaats moet vinden. Een uitzondering geldt voor:

- wegen die gelegen zijn binnen een als woonerf aangeduid gebied;
- wegen waarvoor een maximumsnelheid geldt van 30 km/uur.

Indien binnen een geluidzone nieuwe geluidgevoelige objecten, zoals woningen, worden gerealiseerd, moet door middel van akoestisch onderzoek worden vastgesteld of aan de grenswaarden uit de Wet geluidhinder wordt voldaan.

ONDERZOEK

Het plan voorziet alleen in de bouw van een nieuwe stal. Dit is geen gevoelige functie in het kader van de Wet geluidhinder. Het is dan ook niet nodig om een akoestisch onderzoek uit te voeren.

Vanuit het oogpunt van wegverkeerslawaai zijn er geen belemmeringen voor de uitvoerbaarheid van het plan.

CONCLUSIE

4.8

Luchtkwaliteit

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De in deze wet gehanteerde normen gelden overall, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing).

KADER

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wet milieubeheer in werking getreden. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en hoe overschrijdingen van de luchtkwaliteit moeten worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit. De ministerraad heeft op voorstel van de minister van VROM ingestemd met het NSL. Het NSL is op 1 augustus 2009 in werking getreden.

Ook projecten die ‘niet in betekenende mate’ (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. De criteria om te kunnen beoordelen of er voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in de AMvB-nibm. In de AMvB-nibm is vastgelegd dat na vaststelling van het NSL of een regionaal programma een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal $1,2 \mu\text{g}/\text{m}^3 \text{NO}_2$ of PM_{10}) als ‘niet in betekenende mate’ wordt beschouwd.

- ONDERZOEK Voorliggend bestemmingsplan voorziet in de bouw van een nieuwe stal. De nieuwe stal is in hoofdzaak bedoeld voor een beter dierwelzijn voor de bestaande veestapel. Mocht er (in beperkte mate) meer vee gestald worden als gevolg van de nieuwe stal, dan zal niet het aantal verkeersbewegingen toenemen, maar zullen de vrachtwagens die toch al op het erf komen en gaan meer gevuld zijn (qua melk en voer bijvoorbeeld). Het plan is (doordat er geen toename van het aantal verkeersbewegingen wordt verwacht) ‘niet in betekenende mate’ van invloed op de luchtkwaliteit.
- CONCLUSIE Het project mag worden beschouwd als een nibm-project. Nader onderzoek naar de luchtkwaliteit kan achterwege blijven en het plan voldoet hiermee aan het gestelde in de Wet milieubeheer.

4.9

Water

- KADER Op grond van artikel 6.18 Bor is de watertoets verplicht voor omgevingsvergunningen. In een hierover op te nemen paragraaf dient te worden aangegeven op welke wijze rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie. In die paragraaf dient uiteengezet te worden of en in welke mate het plan in kwestie gevolgen heeft voor de waterhuishouding, dat wil zeggen het grondwater en het oppervlaktewater. Het is de schriftelijke weerslag van de zogenaamde watertoets: ‘het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren (door de waterbeheerder), afwegen en beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten’.
- ONDERZOEK Het plan is door middel van de digitale watertoets voorgelegd aan Wetterskip Fryslân (www.dewatertoets.nl). Wetterskip Fryslân heeft aangegeven dat er compensatie dient plaats te vinden van extra verhard oppervlak. Het gaat in dit geval om extra oppervlaktewater (in hetzelfde peilgebied) van 140 m^2 . In overleg tussen de initiatiefnemer en het Wetterskip is daarvoor een geschikte plek gevonden. Die plek (blauwe strook) is in figuur 11 weergegeven. Het complete wateradvies is als bijlage opgenomen bij deze ruimtelijke onderbouwing.

Figuur 11. Compensatie verharding

Vanuit het oogpunt van waterkwaliteit en waterkwantiteit zijn er geen belemmeringen voor de uitvoerbaarheid van het plan.

CONCLUSIE

4.10

Lichthinder

De stal zal regulier verlicht worden, waarbij zorg is voor de mogelijke hinder die uitstraling van licht met zich mee kan brengen. Zo zullen de armaturen zo hoog mogelijk in de stal worden opgehangen; in ieder geval hoger dan de gootlijn, om uitstraling van licht zoveel mogelijk te voorkomen. De maximale lichtsterkte wordt de voor veestallen gangbare 200 Lux. De lichten zullen niet 24 uur per dag branden. Er wordt uitgegaan van minimaal 8 uren donker in de stal. In de donkere maanden van het jaar betekent dat, dat de lichten in de vroege ochtend en in de namiddag en avond zullen branden; maar niet de gehele avond- en nachtperiode.

4.11

Plan-m.e.r.

Op 1 april 2011 is het Besluit milieueffectrapportage gewijzigd. Het aantal situaties waarvoor een milieueffectrapportage (m.e.r.) verplicht moet worden uitgevoerd is verminderd. Er zijn nu meer situaties waar eerst beoordeeld kan worden of een m.e.r. moet worden uitgevoerd. Het komt er op neer dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen op de D-lijst van het Besluit die beneden de drempelwaarden vallen een toets moet worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen zijn. Voor deze toets, die dus een nieuw element is in de m.e.r.-regelgeving, wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

Voorliggende ruimtelijke onderbouwing kent een beperkt aantal ontwikkelingsmogelijkheden. De herinrichting van het agrarische perceel en de uitbreiding van de veestapel die daardoor mogelijk is met 50 stuks melkvee leidt niet tot een overschrijding van de drempelwaarde. Voor melkveehouderijen ligt de drempelwaarde namelijk bij een uitbreiding van het aantal van 200 stuks melkvee. Ook het totale aantal stuks vee na uitbreiding overschrijdt de drempelwaarde niet (200 stuks melkvee). De stal zal bovendien emissiearm worden gebouwd. Dat betekent dat een deel van de bestaande veestapel plus de beperkte uitbreiding van de veestapel in een emissie-armere stal komen te staan dan de bestaande ligboxenstal. In paragraaf 4.5 (Ecologie) is (tot slot) reeds aangegeven dat de uitbreiding van het bedrijf niet leidt tot een significante toename van ammoniakdepositie op het dichtstbij gelegen Natura 2000-gebied de Alde Feanen.

De overige milieueffecten van deze ontwikkelingen zijn in de voorgaande paragrafen beschreven. Hieruit blijkt dat de activiteiten geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu hebben (grote afstand tot gevoelige gebieden, de locatie en de omgeving hebben geen bijzondere kenmerken waardoor er een verwaarloosbare kans is op belangrijke nadelige effecten, de activiteit leidt niet tot grote emissies, de ruimtelijke consequenties van het plan zijn beperkt e.d.). Naar alle Europese criteria voor de afweging hieromtrent is gekeken. De ruimtelijke onderbouwing geeft geen aanleiding voor een vervolgonderzoek in het kader van een m.e.r. of een m.e.r.-beoordeling.

Juridische toelichting

5

5.1

Vormgeving

Zoals in de inleiding is aangegeven, is ervoor gekozen het onderhavige project mogelijk te maken door middel van een omgevingsvergunning voor het afwijken van een bestemmingsplan (hierna omgevingsvergunning) als bedoeld in artikel 2.12, lid a, onder 3 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (voorheen een projectbesluit als bedoeld in artikel 3.10 Wro).

De omgevingsvergunning bestaat in ieder geval uit een goede ruimtelijke onderbouwing (artikel 2.12, lid a, onder 3 Wabo) en uit een verbeelding die het mogelijk maakt om in een digitale omgeving de plannen weer te geven en de locatie (geometrische plaatsbepaling) vast te leggen. De verbeelding heeft betrekking op het gehele erf van de melkveehouderij.

5.2

Procedure

In artikel 3.10 Wabo is bepaald dat voor de in deze ruimtelijke onderbouwing bedoelde omgevingsvergunning de uitgebreide voorbereidingsprocedure als beschreven in artikel 3.10 Wabo van toepassing is.

Na aankondiging in de Staatscourant en in één of meer plaatselijke dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen, wordt de ontwerpomgevingsvergunning gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Gedurende deze periode kan een ieder zienswijzen omtrent het ontwerp naar voren brengen. Deze procedure is vastgelegd in de Wet algemene bepalingen, afdeling 3.4. Tevens draagt het bevoegd gezag zorg voor het verkrijgen van de verklaring van geen bedenking van de gemeenteraad door het toezenden van alle benodigde stukken (artikel 3.11 Wabo).

De beslistermijn op de ontwerpomgevingsvergunning van 26 weken begint te lopen op de dag ná de dag van ontvangst van de aanvraag (artikel 3.12, lid 7 Wabo). De beslistermijn van 6 maanden mag eenmaal verlengd worden, met ten hoogste 6 weken (artikel 3.12, lid 8 Wabo). Na de vaststelling van de omgevingsvergunning maakt het bevoegd gezag het vaststellingsbesluit bekend.

De mededeling van het definitieve besluit wordt tevens langs elektronische weg gedaan en beschikbaar gesteld (artikel 6.14 Bor).

Op de ontwerpomgevingsvergunning moet tevens het overleg als bedoeld in artikel 3.1.1 Wet ruimtelijke ordening worden gevoerd (artikel 6.18 Bor). Indien door Gedeputeerde Staten of de inspecteur een zienswijze is ingediend en deze zienswijze niet volledig is overgenomen, wordt het vaststellingsbesluit na 6 weken na de vaststelling van de omgevingsvergunning bekendgemaakt. Uiterlijk 6 weken na bekendmaking van het vaststellingsbesluit kan er beroep worden ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Uitvoerbaarheid

6

6.1

Economische uitvoerbaarheid

Voorliggende ruimtelijke onderbouwing is opgesteld naar aanleiding van het voornemen de heer Marinus om een nieuwe serrestal te realiseren in Bornwird. De kosten voor de bouw alsook de kosten voor de noodzakelijke onderzoeken voor voorliggende ruimtelijke onderbouwing, zullen door de initiatiefnemer worden gedragen. De kosten voor de gemeente betreffen de gebruikelijke kosten voor de planbegeleiding.

Door het verlenen van de omgevingsvergunning is er de kans dat door eigenaren van gronden in de directe omgeving van het plangebied bij de gemeente op grond van artikel 6.1 van de Wro een verzoek tot tegemoetkoming in de planschade wordt ingediend. De mogelijke kosten die samenhangen met deze tegemoetkoming in de planschade zal door de initiatiefnemer worden gedragen. Het kostenverhaal, evenals de afwenteling van de planschade, zal worden geregeld in een tussen de gemeente en de aanvrager te ondertekenen afzonderlijke exploitatieovereenkomst.

Op basis van deze overweging moet de voorliggende ruimtelijke onderbouwing economisch uitvoerbaar worden geacht. De exploitatiekosten zijn derhalve anderszins verzekerd. Een exploitatieplan op grond van de Grondexploitatiewet is dan ook niet noodzakelijk. Dit betekent dat de uitvoerbaarheid van het voorliggende plan niet door onvoldoende economische uitvoerbaarheid wordt belemmerd.

6.2

Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De ontwerpomgevingsverordening heeft met ingang van 9 april 2014 zes weken ter inzage gelegen. In die periode heeft alleen de provincie Fryslân een zienswijze ingediend. Daarin heeft de provincie aangegeven dat er meer aandacht besteed zou moeten worden aan de landschappelijke inpassing. Dit is in paragraaf 2.2 aangevuld. Voorts geeft de provincie aan dat er voldoende zicht moet zijn op een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet. Deze vergunning is op 28 november 2014 verleend. In paragraaf 4.5 is dit aangevuld.

B i j l a g e n

B i j l a g e 1 :
W a t e r a d v i e s

BugelHajema
T.a.v. de heer B. van der Veen
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE LEUWARDEN

Leeuwarden, 4 november 2013
Bijlage(n):

Ons kenmerk: WFN1318526
Tel: 058-292 2816 / R. Tamminga

Cluster Plannen
Uw kenmerk: 20131021-2-7803

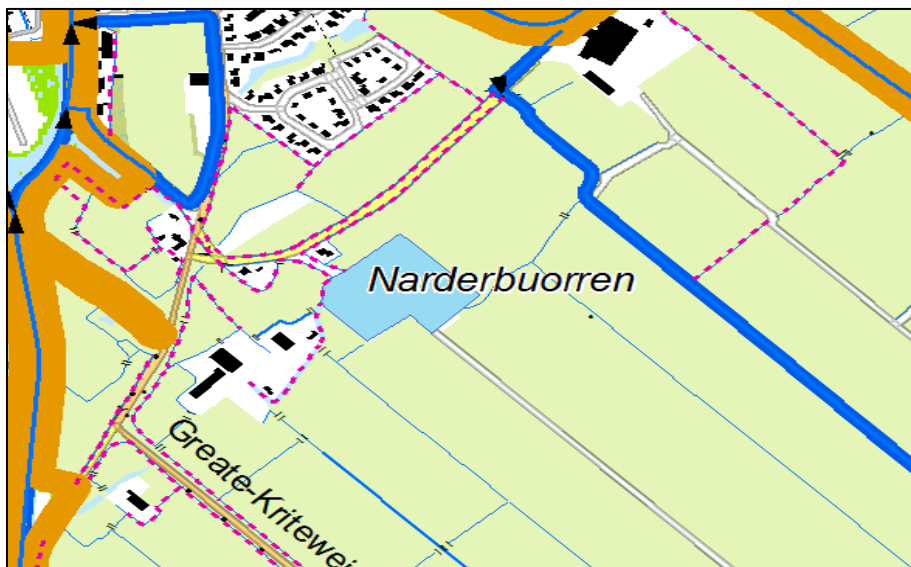

Onderwerp:
Wateradvies project ROB Narderbuorren 1 te Wergea

Geachte heer van der Veen,

Op 21 oktober 2013 is door u een digitale watertoets doorlopen voor de ruimtelijke onderbouwing Narderbuorren 1 te Wergea. Op dit plan is de normale watertoetsprocedure van toepassing. Redenen hiervoor zijn de toename van het verhard oppervlak en de aanleg van een kelder. Deze brief vormt het wateradvies voor het hierboven genoemde plan.

Het plan bestaat uit de bouw van een nieuwe ligboxstal. Onderstaande figuur laat het plangebied zien.

Figuur 1, overzicht plangebied, blauwe vlak.

Leidraad Watertoets

In de Leidraad Watertoets staan de uitgangspunten waarmee u bij het ontwikkelen van ruimtelijke plannen rekening moet houden, staat achtergrondinformatie over de verschillende onderwerpen en staat hoe u het wateradvies kunt verwerken in het ruimtelijke plan. De Leidraad Watertoets is te raadplegen op onze website: www.wetterskipfryslan.nl/watertoets.

Wateraspecten

In de normale procedure stelt Wetterskip Fryslân een wateradvies op, waarbij we ingaan op de wateraspecten die vanuit het oogpunt van Water van belang zijn bij ruimtelijke plannen. De beschrijving van de wateraspecten sluit zoveel mogelijk aan bij de indeling van het Waterbeheerplan en de Leidraad Watertoets in de thema's Veilig, Voldoende en Schoon.

Veilig

Wateraspect heeft geen invloed op het plan.

Voldoende

Drooglegging

Bij het realiseren van bebouwing en het aanleggen van de verharding moet u rekening houden met voldoende drooglegging om bijvoorbeeld opdrijven van verharding te voorkomen. We adviseren u om in dit geval rekening te houden een drooglegging van 0,70 m gerekend vanaf de te realiseren bovenkant vloer. Ook voor verharding adviseren wij een drooglegging van 0,70 m.

In de aanvraag gaf u aan om onder de nieuwe ligboxstal een kelder te realiseren. Ondergrondse constructies zoals een kelder moet bij voorkeur altijd waterdicht aangelegd worden om (toekomstige) wateroverlast te voorkomen. De initiatiefnemer is hier zelf voor verantwoordelijk. Dus ook als een kelder nu boven de heersende grondwaterstand wordt aangelegd, is het wenselijk dat de kelder toch waterdicht is. Dit om eventuele toekomstige stijgingen in de grondwaterstand op te kunnen vangen.

De nieuwe ligboxstal komt te liggen in een peilgebied met een vast peil van -2,00 m NAP. De geschatte gemiddelde maaiveldhoogte ligt tussen de -0,10 m NAP en de -0,50 m NAP. Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan de droogleggingsnorm.

Grondwateronttrekking

In veel gevallen is het voor de realisatie van een kelder nodig om tijdelijk het grondwater te verlagen. Voor het onttrekken van grondwater is een vergunning of melding nodig. Ook het lozen van onttrokken grondwater is meldingsplichtig. Om te weten of u met een melding kunt volstaan of een vergunning nodig hebt, kunt u contact opnemen met de Cluster Vergunningverlening van Wetterskip Fryslân. Meer informatie over de Watervergunning vindt u onder Waterwet in deze brief.

Compensatie demping en toename verhard oppervlak

Toename verhard oppervlak

Als gevolg van de realisatie van het plan neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe. Wanneer een terrein onverhard is, kan hemelwater infiltreren in de ondergrond. Door verharding van (een deel van) het gebied stroomt het hemelwater versneld af naar het oppervlaktewater, of naar het riool wanneer u de verharding afkoppelt. Hierdoor belast u het oppervlaktewater extra. Om overlast te voorkomen moet de initiatiefnemer de toename aan verhard oppervlak compenseren. Voor toename verhard oppervlak geldt een compensatienorm van 10%. Door de realisatie van het plan neemt het verhard oppervlak toe met 1.400m². In een toelichting op het plan geeft u aan dat een bestaande sloot in de polder wordt verbreed met een minimaal 140 m². Wetterskip Fryslân gaat in dit geval akkoord dat de compensatie plaatsvindt in een ander peilvak. Reden hiervoor is dat dit niet een nadelige effect heeft op het watersysteem in dit gebied. Hiermee wordt voldaan aan de compensatie van toename verhard oppervlak, zie *figuur 2*.

Figuur 2, compensatie verhard oppervlak door het verbreden van sloten

Voor het verbreden van sloten is een watervergunning nodig. Meer informatie hierover vindt u onder *Waterwet* in deze brief.

Schoon

Afvalwater- en regenwatersysteem

Om het aantal overstortingen van rioolwater en de belasting van rioolwaterzuiveringen te beperken, is het uitgangspunt om regenwater en rioolwater zoveel mogelijk gescheiden af te voeren.

In geval van dit bouwplan kunt u het hemelwater afkomstig van verhard oppervlak, onder bij *Waterkwaliteit* in deze brief genoemde voorwaarden, lozen op het oppervlaktewater.

Waterkwaliteit

Om een goede waterkwaliteit te realiseren moet u voorkomen dat milieubelastende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. De bouwwijze en onderhoudstechniek moeten emissievrij zijn. Tevens dient u te bouwen met milieuvriendelijk en duurzaam materiaal.

U dient te voorkomen dat mest, voederresten en perssappen in het oppervlaktewater terecht komen. Hierbij moet u voldoen aan het Besluit algemene regels voor inrichtingen. Voor meer informatie of verder advies hierover kunt u contact opnemen met Cluster Vergunningverlening van Wetterskip Fryslân, bereikbaar via telefoonnummer 058-292 2222.

Vervolg

Waterwet

Voor alle activiteiten in en nabij het watersysteem, waaronder het lozen van afvalwater op het oppervlaktewater, het onttrekken van grondwater of het aanbrengen van een wijziging in het watersysteem, dient u een vergunning aan te vragen of een melding te doen bij Wetterskip Fryslân. Op onze website (www.wetterskipfryslan.nl/waterwet) treft u meer informatie aan over de Waterwet en u kunt daar onder andere ook meldingsformulieren en het aanvraagformulier voor een watervergunning downloaden. De aanvraag voor een watervergunning of de melding kunt u ook gelijktijdig met de omgevingsvergunningaanvraag indienen via het omgevingsloket online (www.omgevingsloket.nl).

Procedure

Wij gaan er van uit dat u de in deze watertoets vermelde adviezen opvolgt en meeneemt in de verdere planvorming. Wij vragen u om het wateradvies te communiceren met de initiatiefnemer. Wanneer u de vermelde adviezen opvolgt zien wij met betrekking tot het voorliggende plan geen waterhuishoudkundige bezwaren. Hierbij geven wij dan ook een positief wateradvies. De watertoetsprocedure is hiermee wat ons betreft afgerond.

Mocht u nog vragen hebben over het wateradvies of wilt u verder overleggen over het plan, dan kunt u contact opnemen met de heer R. Tamminga, bereikbaar via het algemene telefoonnummer van Wetterskip Fryslân: 058 -292 22 22.

Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,

drs. R. Smit,
Manager Cluster Plannen.

B i j l a g e 2 :

A r c h e o l o g i s c h o n d e r z o e k

RAAP-NOTITIE 4629

Plangebied Narderbuorren 1 in Wergea

Gemeente Boarnsterhim

Archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek
en karterend booronderzoek

Archeologisch Adviesbureau

4000 voor Chr.

3750 voor Chr.

2200 voor Chr.

700 voor Chr.

150 na Chr.

320 na Chr.

250 na Chr.

1650 na Chr.

Colofon

Opdrachtgever: Vetvice Stallenbouwadvis

Titel: Plangebied Narderbuorren 1 in Wergea, gemeente Boarnsterhim; archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek en karterend booronderzoek

Status: eindversie

Datum: 23 oktober 2013

Auteur: *M. Schepers*

Projectcode: BONAR

Bestandsnaam: NO4629_BONAR.doc

Projectleider: M. Schepers

Projectmedewerker: J. Pruim

ARCHIS-vondstmeldingsnummer: niet van toepassing

ARCHIS-waarnemingsnummer: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer: 58783

Autorisatie: dr. T.J. ten Anscher

Bevoegde overheid: gemeente Boarnsterhim

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

Leeuwenveldseweg 5b

1382 LV Weesp

Postbus 5069

1380 GB Weesp

telefoon: 0294-491 500

telefax: 0294-491 519

E-mail: raap@raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2013

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Inleiding

1.1 Administratieve gegevens

- *type onderzoek*: een karterend booronderzoek
- *bevoegde overheid*: gemeente Boarnsterhim
- *onderzoekskader*: omgevingsvergunningaanvraag uitbreiding ligboxenstal op het erf, noordelijk van de huidige bebouwing.
- *datum veldonderzoek*: 16-10-2013
- *locatie*: het plangebied bevindt zich ten zuidoosten van de dorpskern van Wergea (figuur 1)
  - *naam*: Narderbuorren 1
  - *plaats*: Wergea
  - *gemeente*: Boarnsterhim
  - *provincie*: Fryslân
  - *toponiem*: niet van toepassing
  - *oppervlakte plangebied*: 600 m²
  - *kaartblad topografische kaart Nederland, schaal 1:25.000*: 11A
  - *centrumcoördinaten (X/Y)*: 186.085 / 573.225
- *afbakening onderzoekszone*: straal van 300 m rondom het plangebied
- *ARCHIS-vondstmeldingsnummer(s)*: niet van toepassing
- *ARCHIS-waarnemingsnummer(s)*: niet van toepassing
- *ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer*: 58783
- *documentatie*: De documentatie van het project wordt bij RAAP bewaard onder de projectcode BONAR.

1.2 Aanleiding en doelstelling

In het plangebied wordt een ligboxenstal gerealiseerd. De daarmee gepaard gaande bodemingrepen zijn mogelijk bedreigend zijn voor eventuele archeologische resten. Ten behoeve van de omgevingsvergunning is daarom op basis van de richtlijnen van de FAMKE een bureauonderzoek en karterend booronderzoek 1 uitgevoerd. De doelstelling van het onderzoek is het vaststellen van de archeologische waarde van het terrein. Hiertoe is inzicht in de bodemopbouw en de gaafheid ervan van belang en dient te worden onderzocht of in het terrein archeologische resten aanwezig zijn.

1.3 Onderzoeksvragen

1. Zijn de archeologisch relevante niveaus in (delen van) het plangebied intact?
2. Heeft dat gevolgen voor de archeologische verwachting?
3. Zijn er aanwijzingen voor (grotere) archeologische nederzettingen?
4. Zijn archeologische maatregelen (planinpassing, vervolgonderzoek e.d.) noodzakelijk?

1.4 Randvoorwaarden

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de normen van de archeologische beroepsgroep (zie artikel 24 van het Besluit archeologische monumentenzorg). De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; <http://www.sikb.nl>), geldt in de praktijk als richtlijn. RAAP beschikt over een opgravingsvergunning, verleend door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze notitie genoemde archeologische perioden.

Archeologische perioden			
Tijdperk		Datering	
Nieuwste tijd (=Nieuwe tijd C)			
Nieuwe tijd	B	1795	
	A	1650	
Middeleeuwen	Laat	1500	
	Vol	1250	
	Vroeg	Ottoons	1050
		Karolingisch	900
		Merovingisch laat	725
		Merovingisch vroeg	525
	450		
Romeinse tijd	Laat	270	
	Midden	70 na Chr.	
	Vroeg	15 voor Chr.	
Prehistorie	IJzertijd	Laat	250
		Midden	500
		Vroeg	800
	Bronstijd	Laat	1100
		Midden	1800
		Vroeg	2000
	Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	Laat	2850
		Midden	4200
		Vroeg	4900/5300
	Mesolithicum (Midden Steentijd)	Laat	6450
		Midden	8640
		Vroeg	9700
	Paleolithicum (Oude Steentijd)	Laat	12.500
		Jong B	16.000
		Jong A	35.000
Midden		250.000	
Oud			

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode

Het bureauonderzoek dient om een gespecificeerde archeologische verwachting op te stellen. Hiervoor zijn verschillende bronnen gebuikt (zie literatuurlijst).

2.2 Geomorfologie en bodem

Ter plaatse van het plangebied bestaat de bodem uit zware zeelei (Stiboka, 1976: code kMn48C). Dit is in overeenstemming met de geomorfologische kaart, waarop het gebied ligt binnen een vlakke van getijdenafzettingen (geraadpleegd via ARCHIS). Binnen 50 m van de grens van het onderzoeksterrein ligt volgens de geomorfologische kaart een terp.

2.3 Archeologische gegevens

De terp die op de geomorfologische kaart staat afgebeeld, staat ook vermeld op de archeologische monumentenkaart (AMK; zie tabel 2). Het gaat om een terp die een begindatering in de Late Middeleeuwen heeft. Binnen een straal van 300 m zijn geen andere archeologische waarden bekend.

AMK-code	complextyp	datering	waarde
10223	terp/wierde	Late Middeleeuwen	hoge archeologische waarde

Tabel 2. Overzicht van de bekende archeologische waarden binnen 300 m van het plangebied.

2.4 Historische situatie

- *historisch gebruik*: volgens de kaart uit 1694 van Schotanus à Sterringa (1718) was aan het eind van de 17e eeuw al een huisplaats aanwezig, globaal op de plek waar ook nu nog de boerderij staat. Het plangebied zelf is dan onbebouwd. Volgens de kaart van Huguenin (1819-1829) was het plangebied in gebruik als grasland. Op de plaats van de huidige boerderij is ook dan een boerderij aanwezig (Versfelt & Schroor, 2005). Deze situatie was in het midden van de 19e eeuw en in de vroege 20e eeuw onveranderd (Robas producties, 1990; Wolters-Noordhoff Atlasproducties, 1990). Op geen van de kaarten is ter plaatse van het plangebied bebouwing zichtbaar.
- *consequentie voor de archeologie (verwachting, verstoringen, resten van historische bebouwing)*: resten van historische bebouwing zijn ter plaatse niet waarschijnlijk. Mochten deze er wel zijn, dan is de kans op goede conservering ervan behoorlijk omdat het terrein in historische tijden altijd als grasland in gebruik lijkt te zijn geweest (zie § 2.5).

2.5 Huidige en toekomstige situatie

- *huidig gebruik*: het terrein is als weiland in gebruik. In de omgeving wordt weinig aan akkerbouw gedaan. Volgens de gebruiker is de grond daarvoor ook niet geschikt. Het weiland waarop het plangebied zich bevindt, grenst direct aan de overige schuren en loopt vanaf het plangebied duidelijk af. Volgens de huidige gebruiker komt dit doordat het boerderijterrein aan het eind van de 20e of het begin van de 21e eeuw is opgehoogd.
- *toekomstig gebruik*: op het terrein wordt een onderkelderde ligboxenstal gerealiseerd. Het nieuwe gebouw heeft een oppervlakte van circa 600 m².

2.6 Gespecificeerde archeologische verwachting/advies

- *archeologische verwachting*: gezien de landschappelijke, archeologische en historisch geografische context, moet ter plaatse rekening gehouden worden met sporen of resten die samenhangen met de nabijgelegen terp (zie tabel 2). Deze zijn te verwachten binnen de eerste meter van de natuurlijke bodem. Resten van historische bebouwing zijn niet waarschijnlijk. De zware klei ter plaatse en het feit dat het terrein vooral als grasland in gebruik is geweest, bieden een gunstige uitgangspositie voor de conservatie van onverbrande dierlijke en plant-aardige resten.
- *archeologisch advies*: volgens de FAMKE (Friese Archeologische MonumentenKaart Extra; <http://www.fryslan.nl/famke>) is voor het plangebied voor de periode Steentijd-Bronstijd geen onderzoek noodzakelijk. Voor de periode IJzertijd-Middeleeuwen is voor het plangebied een karterend onderzoek 1 nodig (6 boringen per ha of minimaal 6 boringen per plangebied).

3 Veldonderzoek

3.1 Methode

- *positie boringen*: de boringen zijn verspreid over het plangebied gezet in twee raaien van drie boringen (figuur 2); de boringen in een raai verspringen ten opzichte van die in de andere raai.
- *gebruikt boormateriaal*: Edelmanboor (diameter 7 cm) en gutsboor (diameter 3 cm)
- *totaal aantal boringen*: 6
- *minimaal geboorde diepte*: 1,75 m -Mv
- *maximaal geboorde diepte*: 3,0 m -Mv
- *boorbeschrijvingen*: lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989). De uitgebreide boorbeschrijvingen (inclusief lithologisch profiel) zijn opgenomen in bijlage 1.
- *X-/Y- en Z-coördinaten boringen gemeten met*: GPS

3.2 Resultaten

Geologie en bodem

De gedetailleerde beschrijving van de boringen is opgenomen in bijlage 1. De bovenste 20 cm bestaat in alle boringen uit een sterk zandige, bruingrijze bouwvoor. Hieronder bevindt zich een dik pakket opgebrachte grond, dat afwisselend sterk zandig en sterk kleilig is, maar in alle gevallen brokken van ander materiaal, zoals zand, veen of klei, bevat. In de top van dit pakket zijn veel bouwpuinfragmenten aangetroffen. De totale dikte van het pakket is in de meeste boringen tussen de 1,3 en 1,5 m. Alleen in boring 4, waar het maaiveld een stuk lager ligt, is het pakket een stuk dunner (0,85 m). De samenstelling van het pakket wijst op subrecente ophoging van het plangebied. Onder deze ophoging zou de voormalige bouwvoor aanwezig kunnen zijn, maar dit is niet het geval. Dit betekent dat de oorspronkelijke bouwvoor bij de ophoging vergraven is geraakt en in het bovenste rommelige pakket is opgenomen. De opgebrachte pakketten gaan geleidelijk over in sterk siltige, matig stevige, grijze klei met een enkel zandlaagje. Het betreft getijdenafzettingen. Dat in deze getijdenafzettingen weinig zandlagen aanwezig zijn en deze bovendien erg dun zijn, wijst er op dat het gebied vooral rustige overstromingen kende, waarbij weinig zanddeeltjes - die zwaarder zijn dan klei (lutum) - werden meegevoerd. Perioden van nog minder dynamiek zijn zichtbaar in de vorm van humusbandjes, humeuze klei en dunne veenpakketten. Deze bevinden zich binnen de eerste meter van de intacte bodem. In boring 2 waren twee veenlagen aanwezig, die beide bemonsterd zijn. Uit een snelle scan van de botanische inhoud bleek dat de bovenste veenlaag (240-255 cm) grotendeels is opgebouwd uit Heen (*Bolboschoenus maritimus*), waarvan een enkele vrucht verbrand is (tabel 3). Heen past in een nat gebied met een brakke invloed en wijst er op dat op dat moment van een door zoutplanten gedomineerd kweldermilieu geen sprake was. De onderste veenlaag (290-300 cm -Mv) bevatte naast deze plant ook enkele houtige fragmenten en houtskoolfragmentjes (tabel 3).

boring	artefact/indicator	omschrijving/opmerkingen	diepte (cm -Mv)
2	<i>Bolboschoenus maritimus</i> , verkoold	ook onverkoold aanwezig	240-255
2	houtschool	-	290-300
4	brandlaag (drie geteld)	microscopisch waarschijnlijk meer	in pakket 150-155
4	brandlaag	microscopisch waarschijnlijk meer	185
6	brandlaag	microscopisch waarschijnlijk meer	in pakket 185-188
6	brandlaag	microscopisch waarschijnlijk meer	In pakket 188-195

Tabel 3. Overzicht van de archeologische indicatoren.

Archeologie

De fragmentjes verbrand materiaal passen bij een waarneming die in de boringen 4 en 6 is gedaan. Hierin waren enkele dunne brandlagen zichtbaar in veen en sterk humeuze klei (tabel 3 en figuur 3). Deze brandlagen worden veel aangetroffen in Noord-Nederland, bijvoorbeeld ook ten zuiden van Leeuwarden. De lagen wijzen op het bewust in brand steken van vegetatie, maar de redenen hierachter zijn vooralsnog onduidelijk (Aalbersberg & Huisman, in voorbereiding).

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusies

De niveaus die gelijktijdig zouden zijn met de nabijgelegen middeleeuwse terp (tabel 2) zijn bij recent grootschalig grondverzet verstoord geraakt. Resten hiervan zijn bij de bouw van de ligboxenstal dan ook niet meer te verwachten. Op diepere niveaus is de bodem wel intact. Hierin zijn brandlagen aangetroffen die zeer waarschijnlijk het gevolg zijn van het bewust in brand steken van vegetatie. Deze branden zullen zeker niet binnen de nederzetting gewoed hebben. Ze moeten dan ook als archeologisch relevante waarneming worden aangemerkt, maar behoeven geen verdere bescherming.

4.2 Aanbevelingen

De resultaten van het onderzoek geven geen aanleiding om archeologisch maatregelen (plan-aanpassing, vervolgonderzoek, etc.) aan te bevelen. Wanneer bij de werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, moet hiervan direct melding gemaakt worden bij de bevoegde overheid (gemeente Boarnsterhim).

- contactpersoon overheid: front office, gemeente Boarnsterhim, tel. 0566-629390
- contactpersoon RAAP: M. Schepers MA, tel. 0512-589140

Literatuur

- Nederlands Normalisatie-instituut**, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- Aalbersberg, G. & H. Huisman**, in voorbereiding. Geolandschappelijk onderzoek Werpsterhoek en archeologische begeleiding dijkdoorsnijding Breddyk, gemeente Leeuwarden. *RAAP-rapport xxxx*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.
- Robas Producties**, 1990. *Historische Atlas Friesland. Chromotopografische Kaart des Rijks schaal 1:25.000*. Uitgeverij Robas Producties, Den Ijp.
- Schotanus à Sterringa, B.**, 1718. *Uitbeelding der Heerlijkheit Friesland; zoo in 't algemeen als in haare XXX bijzondere Grietenijen*. François Halma, Ljouwert (Facsimile-uitgave 1979).
- Stiboka**, 1976. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Blad 11 West Heerenveen*. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.
- Versfelt, H.J. & M. Schroor**, 2005. *De Atlas van Huguenin. Militair-topografische kaarten van Noord-Nederland 1819-1829*. Heveskes Uitgevers, Groningen.
- Wolters-Noordhoff Atlasproducties**, 1990. *Grote Historische Atlas van Nederland, schaal 1:50.000; Deel 2: Noord-Nederland 1851-1855*. Wolters-Noordhoff Atlasproducties, Groningen.

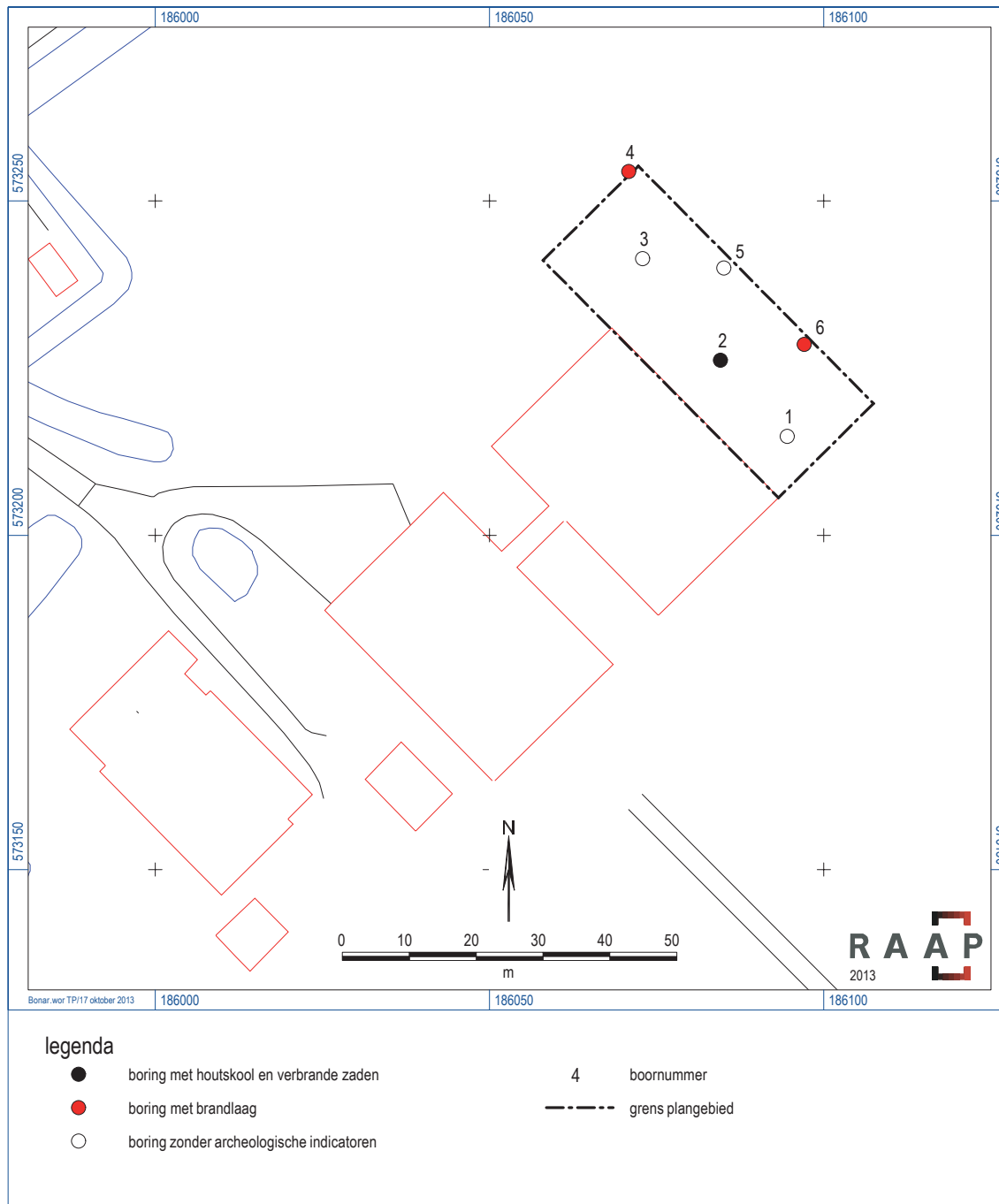
Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

- Figuur 1.** Ligging van het plangebied (rood); inzet: ligging in Nederland (ster).
- Figuur 2.** Resultaten onderzoek.
- Figuur 3.** Brandlagen in boring 4. Een duidelijk brandlaagje is zichtbaar midden in de gutsboor. De sneden met het gutsmes links en rechts laten de begrenzing van de humeuze klei (150-155 cm) zien.
- Tabel 1.** Archeologische tijdschaal.
- Tabel 2.** Overzicht van de bekende archeologische waarden binnen 300 m van het plangebied.
- Tabel 3.** Overzicht van de archeologische indicatoren.
- Bijlage 1.** Boorbeschrijvingen (inclusief lithologisch profiel)

Figuur 1. Ligging van het plangebied (rood); inzet: ligging in Nederland (ster).

Figuur 2. Resultaten onderzoek.

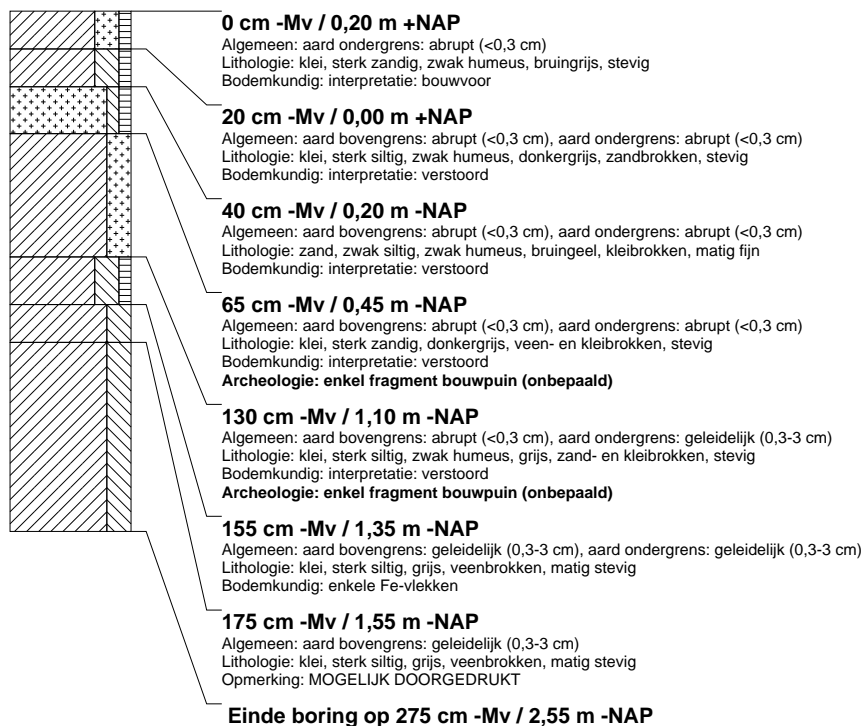

Figuur 3. Brandlagen in boring 4. Een duidelijk brandlaagje is zichtbaar midden in de gutsboor. De sneden met het gutsmes links en rechts laten de begrenzing van de humeuze klei (150-155 cm) zien.

Bijlage 1: Boorbeschrijvingen (inclusief lithologisch profiel)

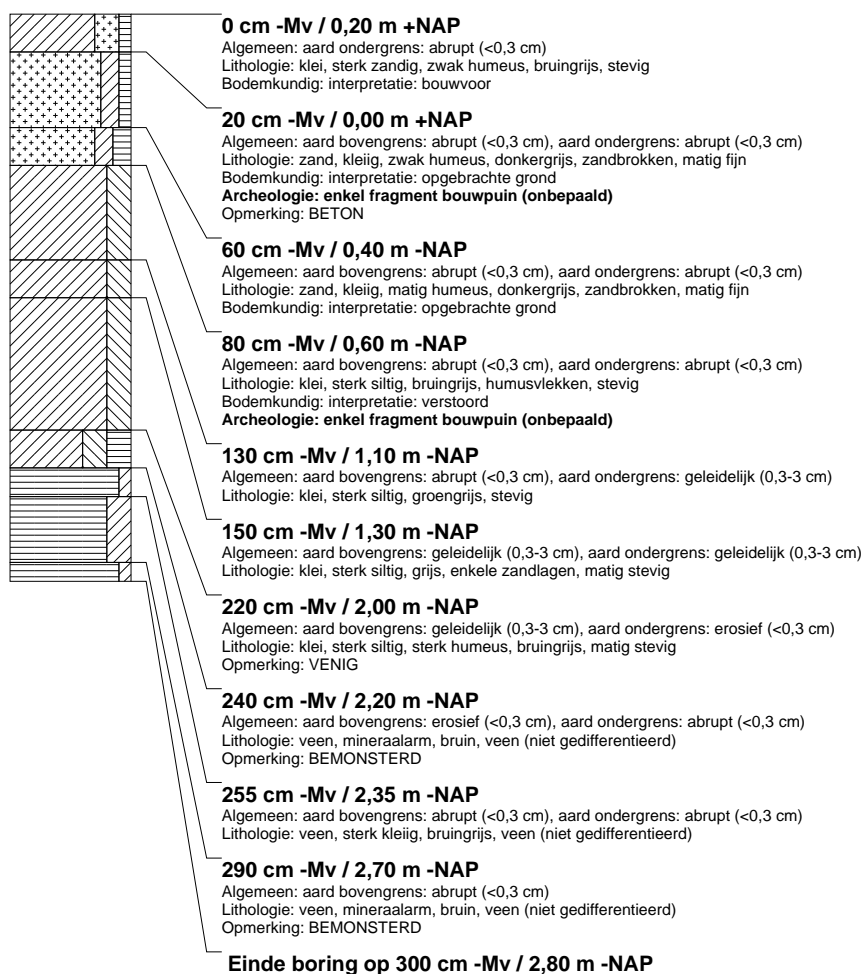
boring: BONAR-1

beschrijver: MS/JEP, datum: 16-10-2013, X: 186.094.51, Y: 573.214.82, precisie locatie: 1 dm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 11A, hoogte: 0,20, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: akker, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Fryslân, gemeente: Boarnsterhim, plaatsnaam: WERGEA, opdrachtgever: VETVICE STALLENBOUWADVIES, uitvoerder: RAAP Noord

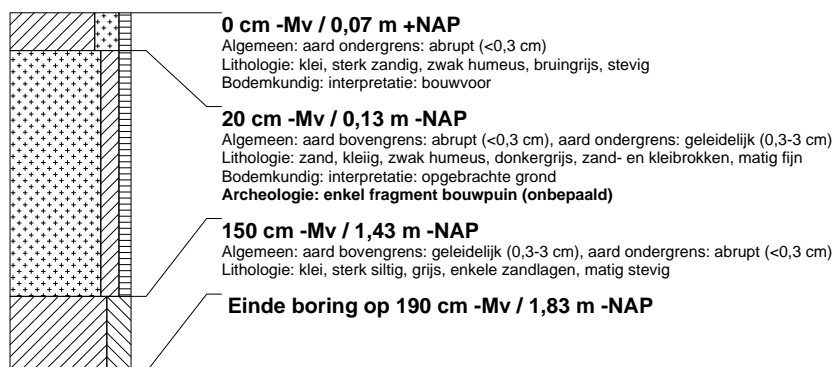
boring: BONAR-2

beschrijver: MS/JEP, datum: 16-10-2013, X: 186.084.54, Y: 573.226.17, precisie locatie: 1 dm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 11A, hoogte: 0,20, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: akker, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Fryslân, gemeente: Boarnsterhim, plaatsnaam: WERGEA, opdrachtgever: VETVICE STALLENBOUWADVIES, uitvoerder: RAAP Noord

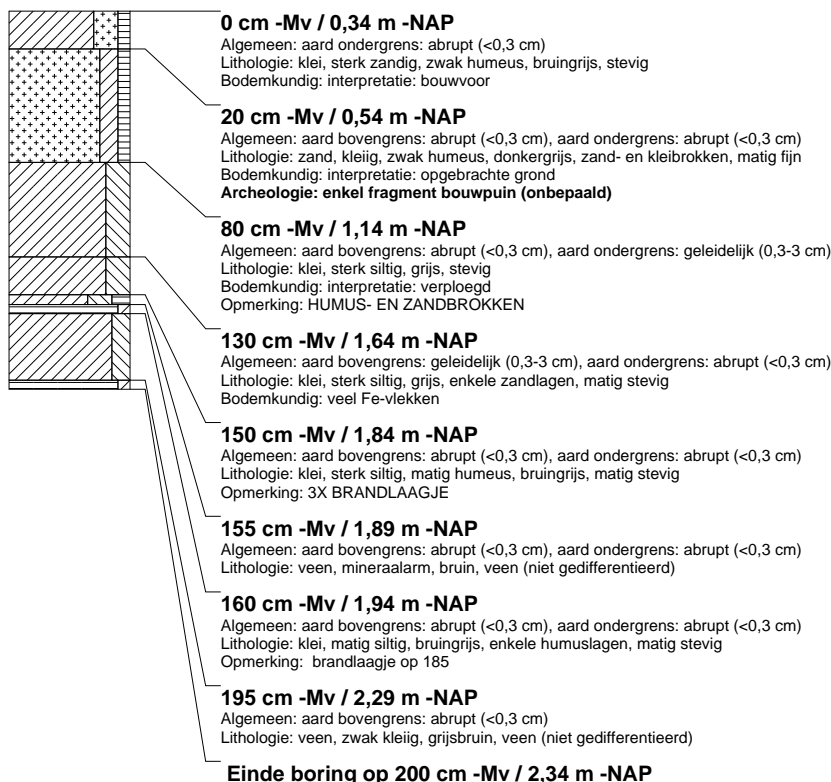
boring: BONAR-3

beschrijver: MS/JEP, datum: 16-10-2013, X: 186.072.89, Y: 573.241.39, precisie locatie: 1 dm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 11A, hoogte: 0,07, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: akker, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Fryslân, gemeente: Boarnsterhim, plaatsnaam: WERGEA, opdrachtgever: VETVICE STALLENBOUWADVIES, uitvoerder: RAAP Noord

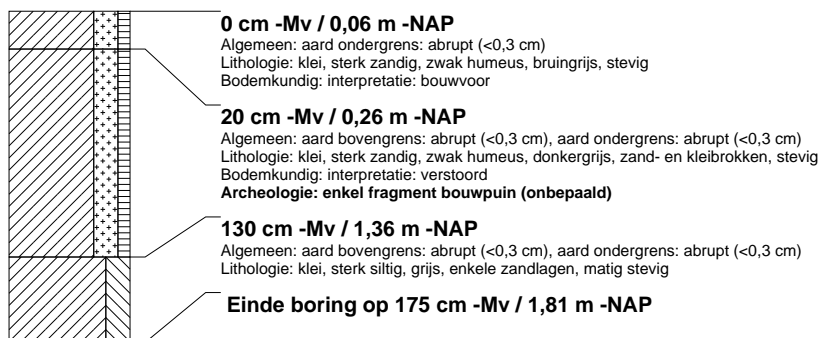
boring: BONAR-4

beschrijver: MS/JEP, datum: 16-10-2013, X: 186.070.81, Y: 573.254.43, precisie locatie: 1 dm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 11A, hoogte: -0,34, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: akker, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Fryslân, gemeente: Boarnsterhim, plaatsnaam: WERGEA, opdrachtgever: VETVICE STALLENBOUWADVIES, uitvoerder: RAAP Noord

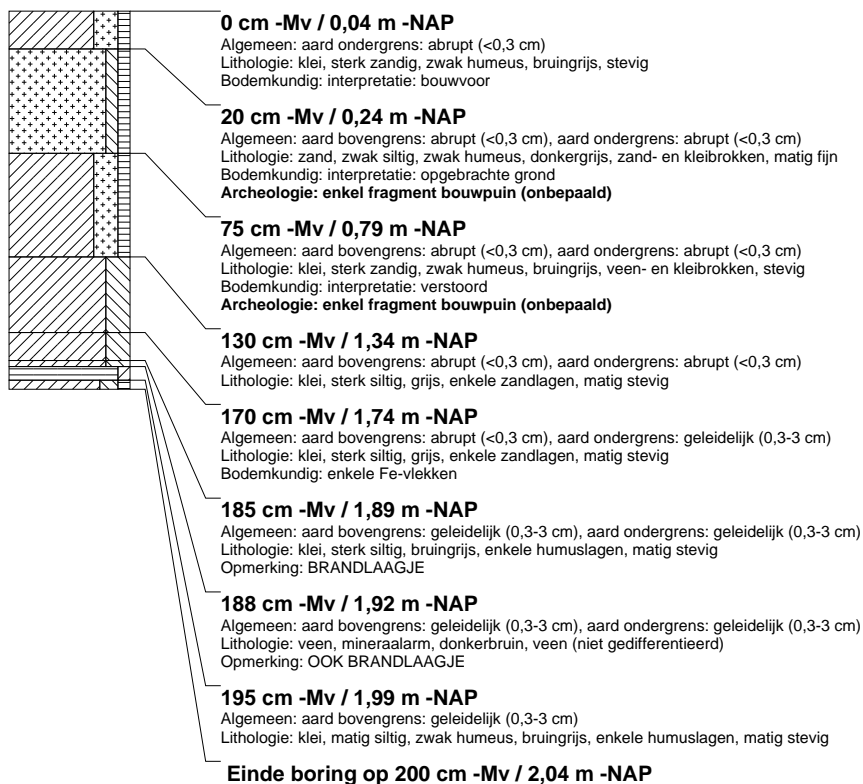
boring: BONAR-5

beschrijver: MS/JEP, datum: 16-10-2013, X: 186.085,07, Y: 573.240,00, precisie locatie: 1 dm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 11A, hoogte: -0,06, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: akker, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Fryslân, gemeente: Boarnsterhim, plaatsnaam: WERGEA, opdrachtgever: VETVICE STALLENBOUWADVIES, uitvoerder: RAAP Noord

boring: BONAR-6

beschrijver: MS/JEP, datum: 16-10-2013, X: 186.097,06, Y: 573.228,58, precisie locatie: 1 dm, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 11A, hoogte: -0,04, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: akker, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Fryslân, gemeente: Boarnsterhim, plaatsnaam: WERGEE, opdrachtgever: VETVICE STALLENBOUWADVIES, uitvoerder: RAAP Noord

B i j l a g e 3 :
V e r g u n n i n g N b - w e t

provinsje fryslân
provincie fryslân

1.777.1

postbus 20120
8900 hm Leeuwarden
tweebaksmarkt 52

telefoon: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 51 25

www.fryslan.nl
provincie@fryslan.nl
www.twitter.com/provfryslan

AFSCHRIFT

Mts. J. en Y. Stienstra
Narderbuorren 1
9005 XP WERGEA

VERBETERD EXEMPLAAR

Leeuwarden, 28 november 2014
Verzonden, 04 DEC. 2014

Ons kenmerk : 01179788
Afdeling : Stêd en Plattelân
Behandeld door : E. Visser / (058) 292 81 15 of e.visser@fryslan.nl
Uw kenmerk : EN.13.1293 - br01
Bijlage(n) : 1

BRF
ZB

Gemeente Leeuwarden				
Obev. J/N	19711			
Termijnkalender	Bijl.			
05 DEC 2014				
Dierst	Afers	Wast	Wastam	Kopst
SO BMM				

Onderwerp : Vergunning ex art. 19d Natuurbeschermingswet 1998, Uitbreiding melkveebedrijf J. en Y. Stienstra, Narderbuorren 1 te Wergea (Alde Feanen)

Geachte heer Stienstra,

Overeenkomstig uw aanvraag en de daarbij behorende stukken heb ik besloten de gevraagde vergunning voor onbepaalde tijd te verlenen onder de volgende voorschriften.

Voorschriften

1. De vergunning is geldig zolang de maximale aantallen dieren uit de aanvraag niet worden overschreden en de dieren volgens de in de aanvraag weergegeven stalsystemen worden gehouden (zie tabel "Gewenste situatie" in overweging A.1.1.)
2. De maximale emissie die op deze locatie vergund is bedraagt 1714,8 kg NH₃/jr. Bij eventuele herziening van de emissie van het vloertype; roostervloer voorzien van cassettes in de roosterspleten (BWL 2010.34.V3) mag de totale emissie op deze locatie niet meer bedragen dan 1714,8 kg NH₃/jr.

Voor de motivering van mijn besluit verwijs ik u naar bijlage 1.

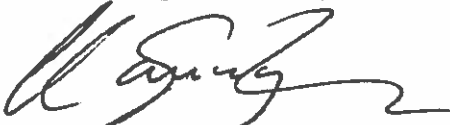
De vergunning staat op naam van Mts. J. en Y. Stienstra, Narderbuorren 1 te Wergea.

provinsje fryslân

Afschriften

Afschriften van dit besluit worden verzonden aan burgemeester en wethouders van de gemeenten Leeuwarden, Smallingerland, Tytsjerksteradiel, It Fryske Gea en aan Agrifirm Exlan te Meppel.

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

bla

Mevr. mr. W.A. Geertsma
Hoofd Team Groene Regelgeving

Bezwaar

Degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, kan tegen dit besluit binnen zes (6) weken na de verzending daarvan een bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten, Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden.

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet tenminste bevatten:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- d. de gronden van het bezwaar.

Meer informatie over de bezwaarschriftenprocedure vindt u op www.fryslan.nl onder "contact", of u kunt bellen met het secretariaat van de bezwaarschriftencommissie: tel. (058) 292 51 57

Kennisgeving

Van dit besluit zal, conform artikel 42, lid 3, van de Nb-wet kennis worden gegeven door publicatie in de Leeuwarder Courant en het Friesch Dagblad en op www.fryslan.nl/nb-wet.

Bijlagen

Bijlage 1: Motivering besluit

Bijlage 1: Motivering van het besluit

Weergave van de feiten

A1. Vergunningaanvraag

U vroeg mij bij brief van 3 maart 2014 om een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nb-wet).

Uw aanvraag is op 5 maart 2014 door mij ontvangen en ingeboekt onder nummer 01119156.

Voor het aangevraagde project of andere handeling is niet eerder vergunning verleend op grond van de Nb-wet.

A1.1. Beschrijving van het project of andere handeling

Het project of andere handeling waarvoor vergunning wordt aangevraagd is de volgende: Uitbreiding melkveebedrijf J. en Y. Stienstra te Wergea.

Op grond van de aanvraag en de bij de aanvraag gevoegde stukken is duidelijk dat voor de beoordeling van de aanvraag voor een Nb-wetvergunning alleen de depositie van ammoniak op voor stikstofdepositie gevoelige habitats van belang is. Daarbij wordt (zoals vermeld in artikel 19kd, sub b van de Nb-wet) de depositie op de referentiedatum in een aantal gevallen niet bij de besluitvorming betrokken.

Volgens artikel 19kd lid 3 wordt onder «referentiedatum» verstaan:

- a. voor gebieden ter uitvoering van richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijngebieden):
  - 1°. 7 december 2004 (datum aanmelding Habitatrichtlijngebieden door Nederland), of
  - 2°. de datum waarop het desbetreffende gebied door de Europese Commissie tot een gebied van communautair belang is verklaard ter uitvoering van artikel 4, tweede lid, van richtlijn 92/43/EEG, voor zover die verklaring plaatsvindt na 7 december 2004;
- b. voor gebieden ter uitvoering van richtlijn 2009/147/EG (Vogelrichtlijngebieden) de datum waarop het desbetreffende gebied is aangewezen ter uitvoering van richtlijn 2009/147/EG (Vogelrichtlijn).

De referentiedatum van onderhavig Natura 2000-gebied, Alde Feanen is 10 juni 1994 (De datum van aanwijzing als VR-gebied). Derhalve geldt de vergunde situatie op die datum als referentiesituatie, tenzij na de referentiedatum een vergunning met een lagere emissie is verleend.

Als onderbouwing van de situatie op de referentiedatum is de op dat moment vigerende vergunning Hinderwetvergunning van 18 maart 1992 overlegd. Na de referentie tot heden is een milieuvergunning op 26 november 2002 verleend. De vergunning met de laagste emissie is de hinderwetvergunning van 18 maart 1992. Deze vergunning is bepalend voor de vergunde situatie op de referentiedatum.

De dierenaantallen en bijbehorende emissie in de referentiesituatie en de gewenste situatie zijn weergegeven in de hiernavolgende tabellen.

Referentiesituatie (Hinderwetvergunning 28 maart 1992)

Narderbuorren 1				
Categorie	Omschrijving volgens RAV	Aantal	Emissie per dierplaats	Totaal (kg NH3)
A1.100.2	diercategorie melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen, beweiden	124	11	1364
A3	diercategorie vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	86	3,9	335,4
Totale emissie (kg NH3/jr)				1699,4

Gewenste situatie (Aanvullende aanvraag)

Narderbuorren 1				
Categorie	Omschrijving volgens RAV	Aantal	Emissie per dierplaats	Totaal (kg NH3)
A3	diercategorie vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	132	3,9	514,8
A1.13.2*	diercategorie melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar ,ligboxenstal met roostervloer voorzien van cassettes in de roosterspleten (BWL 2010.34.V3), permanent opstallen	50	6,0	300
A1.13.2*	diercategorie melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar ,ligboxenstal met roostervloer voorzien van cassettes in de roosterspleten (BWL 2010.34.V3), beweiden	150	6,0	900
Totale emissie (kg NH3/jr)				1714,8

* A1.13 betreft het vloertype BWL 2010.34.V2 met een emissie factor van 7,1 bij beweiden en 8,1 bij permanent opstallen. Uit het bijgeleverde rapport blijkt dat bij het vloertype BWL 2010.34.V3 uit mag worden gegaan van een emissie factor van 5,2 bij beweiden en 6,0 bij permanent opstallen. Deze factoren zijn voorlopig vastgesteld en zullen aan de hand van meetresultaten worden herzien. Om die reden wordt als voorschrift gesteld dat de maximaal vergunde emissie op deze locatie 1714,8 kg NH3/jr mag bedragen.

A1.2. Periode

De vergunning wordt aangevraagd voor onbepaalde tijd.

A1.3. Relevante bescheiden

U hebt voor de beoordeling van uw aanvraag de volgende rapporten en tekeningen aangeboden:

- Toelichting op de activiteit
- Toelichting bij de bedrijfsgebouwen
- Kaart met ligging van het bedrijf t.o.v. Natura-2000 gebieden
- Aagrostacks berekeningen vergunde en voorgenomen omvang
- Beweidingsgegevens
- Coördinaten van het natura-2000 gebied
- Hinderwetvergunning 1992
- Milieuvergunning 2002
- Tekening behorend bij vergunning 2002
- Milieutekening voorgenomen omvang
- Machtiging

A1.4. Aanvullende gegevens

Er is door u op 20 oktober 2014 op mijn verzoek aangeleverd:

- Aangepaste Aagrostacks berekeningen
- Systeem beschrijving van het vloertype

A1.5. Uw aanvraag en de bescherming van Natura 2000

Uw project of handeling vindt plaats in of nabij het Natura 2000-gebied Alde Feanen. Informatie over het gebied vindt u via de volgende link:

<http://www.fryslan.nl/2111/natuurbeschermingswetvergunning-en-ammoniakdepositie/>.

A2. Bevoegdheid

De bescherming van Natura 2000-gebieden door Nederlandse wetgeving wordt stapsgewijs ingevoerd. Deze gefaseerde invoering is van invloed op de manier waarop de op grond van Europese wetgeving (artikel 6, lid 3, van de HR) verplichte beoordeling van uw project of handeling plaatsvindt en door welke instantie dit gebeurt. (zie de onder A1.5. genoemde website).

Het project of de andere handeling waarvoor een vergunning wordt gevraagd is geen project of andere handeling die op grond van artikel 19d, vierde lid, van de Nb-wet is aangewezen in het Besluit vergunningen Natuurbeschermingswet 1998. Voor deze aanvraag zijn Gedeputeerde Staten van Fryslân daarom thans bevoegd.

A3. Procedure

De vergunningprocedure is uitgevoerd in overeenstemming met het bepaalde in hoofdstuk VIII van de Nb-wet en de hiervoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht.

A3.1. Zienswijze

1. Naar aanleiding van uw aanvraag zijn, op grond van artikel 44, lid 3, Nb-wet, burgemeester en wethouders van de gemeenten Leeuwarden, Smallingerland, Tytsjerksteradiel gedurende een termijn van 8 weken in de gelegenheid gesteld over deze aanvraag hun zienswijze kenbaar te maken.

2. Daarnaast is op grond van artikel 4, lid 8, van de Algemene wet bestuursrecht, It Fryske Gea gedurende een termijn van 8 weken in de gelegenheid gesteld hun zienswijze over deze aanvraag kenbaar te maken.
3. Van de mogelijkheid tot het kenbaar maken van zienswijzen hebben gemeenten en belanghebbende geen gebruik gemaakt.

A3.2. Verlengen beslistermijn

Ik heb op 3 juni 2014 (kenmerk, 01139822) besloten om de beslistermijn op de aanvraag te verlengen met 13 weken (artikel 42, lid 2, Nb-wet). Dit besluit is kenbaar gemaakt aan de aanvrager, aan burgemeester en wethouders van de gemeenten Leeuwarden, Smallingerland, Tytsjerksteradiel en aan de andere belanghebbende.

A3.3. Coördinatie met andere wetgeving

1. U heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid als bedoeld in artikel 19ka, lid 2, Nb-wet om een van de betrokken bestuursorganen schriftelijk te verzoeken om coördinatie van besluitvorming.
2. Ingevolge artikel 19ka, lid 1, Nb-wet en artikel 3:20 Algemene wet bestuursrecht stel ik u er van in kennis dat voor de door u te verrichten activiteit, voor zover mij bekend, ook de navolgende op de aanvraag te nemen besluiten nodig zijn:

Naam en adres van het bestuursorgaan, bevoegd tot het nemen van het besluit	Wettelijk voorschrift krachtens welk het besluit wordt genomen
• Gemeente Leeuwarden	• Omgevingsvergunning (Wabo)

Wanneer de uitbreiding niet past in het bestemmingsplan dan gelden bij het toetsen van de bestemmingsplanwijziging vanuit het ruimtelijk beleid van de provincie de volgende criteria:

- Bij een bouwperceel kleiner dan 1,5 ha moet het perceel worden voorzien van een goede landschappelijke inpassing;
- Bij een bouwperceel voor een melkveehouderij groter dan 1,5 ha moet de gemeente zorgen voor een integrale afweging en onderbouwing van alle relevante aspecten, waaronder landschappelijk inpassing, ontsluiting en milieusituatie (De Nije Pleats methode). Op basis van dit maatwerk bepaalt de gemeente per bedrijf de mate en wijze van uitbreiding, waarbij het bouwperceel op basis van provinciaal beleid in ieder geval niet groter mag zijn dan 3 ha. Aangetoond moet worden dat de melkveehouderij grondgebonden is.

A3.4. Betrokkenheid van een andere provincie waarin het betreffende Natura 2000-gebied mede is gelegen

Niet van toepassing op deze aanvraag

A4. Vergunningplicht

1. Op basis van de aanvraag en de daarbij behorende rapporten en tekeningen heb ik beoordeeld of het door u aangevraagde project en/of andere handeling schadelijke gevolgen kan hebben voor de natuurlijke kenmerken van het gebied, zoals beschreven in de instandhoudingsdoelstelling van dit Natura 2000-gebied.
2. Ik stel vast dat:
  - 2.1 het onder A1. omschreven project en/of andere handeling niet wordt gerealiseerd overeenkomstig een beheerplan als bedoeld in de artikelen 19a of 19b Nb-wet;

- 2.2 het onder A1. omschreven project en/of de andere handeling weliswaar gevolgen kan hebben voor het Natura 2000-gebied, maar dat het de instandhoudingsdoelstelling daarvan niet in gevaar kan brengen, afzonderlijk noch in combinatie met andere projecten of plannen, zodat het niet kan worden beschouwd als een project dat significante gevolgen kan hebben voor het betrokken gebied;
- 2.3 er dus vergunning nodig is op grond van artikel 19d Nb-wet, maar er geen toepassing hoeft te worden gegeven aan artikel 19 g, lid 2, en artikel 19 h.

Ik verwijs voor de motivering van dit oordeel naar mijn overwegingen onder B. (Toetsing)

B. Toetsing

B1. Wettelijk kader

B1.1. Nb-wet

1. Artikel 19d, lid 1, van de Nb-wet, bepaalt, dat het verboden is zonder vergunning, of in strijd met aan die vergunning verbonden voorschriften of beperkingen, projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten, die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, in een op grond van artikel 10a, lid 1, aangewezen gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.
2. Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval projecten of handelingen die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.
3. Voor de beoordeling van de vergunningaanvraag is het van belang na te gaan of, en in welke mate, het voorgenomen project en/of de andere handeling de doelstellingen kan aantasten, zoals die zijn opgenomen in:
  - het aanwijzingsbesluit tot Natura 2000-gebied van Alde Feanen.
4. Zoals is vermeld in artikel 19kd, lid 1, sub b, van de Nb-wet worden onder significante gevolgen niet verstaan de gevolgen van een handeling, onderscheidenlijk de in een plan voorziene activiteiten, door het veroorzaken van stikstofdepositie op voor stikstofgevoelige habitats in een Natura 2000-gebied in het volgende geval:
  - de handeling is een activiteit die na de referentiedatum is begonnen, of een gebruik dat na de referentiedatum in betekenende mate is gewijzigd, onderscheidenlijk het plan is van toepassing geworden na de referentiedatum, of is nadien in betekenende mate gewijzigd, waarbij is verzekerd dat, in samenhang met voor die activiteit getroffen maatregelen, de stikstofdepositie op de voor stikstof gevoelige habitats in een Natura 2000-gebied als gevolg van die activiteit of dat gebruik of dat plan, per saldo niet is toegenomen of zal toenemen.
5. In een geval als onder 4 beschreven geldt als enig vereiste voor het verlenen van een vergunning als bedoeld in artikel 19d, eerste lid dat met de volgende in artikel 19e van de Nb-wet 1998 genoemde aspecten rekening wordt gehouden:
  - a) met de gevolgen die een project of andere handeling, waarop de vergunningaanvraag betrekking heeft, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van de doelstellingen, bedoeld in artikel 10a, derde lid, kan hebben voor een Natura 2000-gebied;
  - b) met een op grond van artikel 19a of artikel 19b vastgesteld beheerplan, en
  - c) vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied, alsmede regionale en lokale bijzonderheden.

B1.2. Overig beleid in relatie tot vergunningverlening Nb-wet

Niet van toepassing op deze aanvraag.

B2. Inhoudelijke beoordeling

B2.1. Kwalificerende waarden

1. Het onder A1 genoemde project en/of andere handeling betreft een project en/of andere handeling die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, mogelijk de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in het Natura 2000-gebied Alde Feanen kan verslechteren of een *significant* verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.
2. De kwalificerende waarden van het onder 1 genoemd Natura 2000-gebied zijn in het aanwijzingsbesluit van 23 mei 2013 verdeeld in kwalitatieve instandhoudingsdoelstellingen voor habitattypen, Habitatrichtlijnsoorten en vogelsoorten, (en mogelijk de doelstellingen ten aanzien van het behoud, herstel en de ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied, anders dan vereist ingevolge de Vogel- en de Habitatrichtlijn). Informatie over de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied vindt u via de volgende link:
<http://www.fryslan.nl/2111/natuurbeschermingswetvergunning-en-ammoniakdepositie/>
3. Hieronder wordt uw aanvraag getoetst aan de beoordelingskaders van het onder 1 genoemd Natura 2000-gebied. Daarbij worden mogelijke verslechtingen en verstoringen besproken in het licht van de relevante kwalificerende waarden van genoemd gebied.
4. De aanvraag wordt zo nodig tevens getoetst aan de doelstellingen anders dan vereist ingevolge de Vogel- en de Habitatrichtlijn. Daartoe behoren de doelstellingen ten aanzien van het behoud, herstel en de ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied.
5. Onder de vergunningplicht ex artikel 16 Nb-wet vallen de schadelijke handelingen die in het gebied zelf plaatsvinden, en niet de handelingen buiten het gebied (externe werking) tenzij dat in het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied uitdrukkelijk is geregeld (artikel 16, vierde lid, Nb-wet).

B2.2. Toetsing aan relevante kwalificerende waarden

Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten

Gezien de relatief grote afstand (circa 2,6 km) van het bedrijf waarvoor vergunning wordt aangevraagd tot het gebied is toetsing met betrekking tot effecten op vogelrichtlijnsoorten en habitatrichtlijnsoorten waarvoor het gebied mede is aangewezen niet noodzakelijk.

Habitattypen

Het Natura 2000-gebied Alde Feanen is aangewezen voor zes habitattypen die gevoelig tot zeer gevoelig zijn voor stikstofdepositie, met kritische depositiewaarden variërend van 714 - 2143 mol/ha/jr. De depositie in de omgeving van het gebied varieert van 1045 - 1395 mol/ha/jr, waardoor de kritische depositiewaarde van alle habitattypen wordt overschreden. Gezien de achtergronddepositie in het gebied is daarbij sprake van een overbelaste situatie.

Met behulp van het model Aagrostacks is het verschil tussen de depositie van de referentiesituatie en de aangevraagde situatie berekend. Als gevoelig punt is daarbij het dichtst bij gelegen punt met een gevoelig habitatype binnen het Natura 2000-gebied gehanteerd of de dichtst bij gelegen rand van het gebied. Aangenomen mag worden dat als hier geen toename van de depositie zal plaatsvinden die conclusie zeker ook ten aanzien van verderaf gelegen locaties geldt.

In onderstaand overzicht is het resultaat weergegeven.

Referentiepunt	depositie referentie (mol / ha per jaar)	depositie gewenst (mol / ha per jaar)	X	Y
Alde Feanen, H6410	0,81	0,81	188878	571897

Uit de berekeningen blijkt dat er, ondanks een toename van de emissie, vanwege de afstand tot het Natura-2000 gebied Alde Feanen (circa 2,7 km) op de gevoelige habitattypen van het gebied geen toename van de depositie plaatsvindt.

Hierdoor is naar mijn oordeel sprake van een situatie zoals is beschreven in artikel 19kd lid 1 van de Natuurbeschermingswet, onder b. Er is geen sprake van significante gevolgen als gevolg van stikstofdepositie aangezien in samenhang met voor de activiteit getroffen maatregelen, de stikstofdepositie op de voor stikstof gevoelige habitats in het Natura 2000-gebied als gevolg van de activiteit, per saldo niet is toegenomen of zal toenemen.

C. Conclusie

Op grond van de voorgaande verstorings- en verslechteringstoets staat vast dat de uitbreiding van het melkveebedrijf J. en Y. Stienstra te Wergea op de door u aangegeven wijze, géén significante negatieve effecten zal veroorzaken op de beschermde natuurwaarden. Door het stellen van voorschriften en beperkingen, worden de te verwachten schadelijke gevolgen voor de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied voldoende voorkomen. De in artikel 19e van de Natuurbeschermingswet 1998 genoemde aspecten verzetten zich derhalve niet tegen de vergunningverlening.

Leeuwarder Courant/Friesch Dagblad

Gemeente Leeuwarden

Kennisgeving vergunning Natuurbeschermingswet 1998

Gedeputeerde Staten hebben op 28 november 2014 een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 verleend aan **Mts. J. en Y. Stienstra in Wergea voor uitbreiding veehouderij.**

De vergunning ligt ter inzage in het:

-provinciehuis, elke werkdag van 9 tot 16 uur (graag van te voren contact opnemen)

U kunt de stukken ook bekijken op www.fryslan.nl/nb-wet

Belanghebbenden kunnen tot en met **9 januari 2015** een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten.

Bijlage 4:
Zienswijze provincie
Fryslân

- 1. jst. cic

provinsje fryslân
provincie fryslân

provinsje fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
telefoon: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 51 25

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Leeuwarden
Postbus 21000
8900 JA LEEUWARDEN

Gemeente Leeuwarden				
Obv JIN	0749			
Termin	der.	3ijl		
15 MEI 2014				
Dienst	Afdeling	Par	Dat	Kopie
SA	MR			

www.fryslan.nl
provincie@fryslan.nl
www.tweebaksmarkt.com/provifryslan

Leeuwarden, 13 mei 2014

Verzonden, 14 MEI 2014

Ons kenmerk : 01132301
Afdeling : Stêd en Plattelân
Behandeld door : J.M. de Boer / (058) 292 51 87 of j.deboer@fryslan.nl
Uw kenmerk : 10154
Bijlage(n) :

Onderwerp : Zienswijze ontwerpomgevingsvergunning Narderbuorren 1 te Wergea

Geacht college,

Op 9 april 2014 heeft u de ontwerpomgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan te behoeve van het verbouwen van de bestaande melkveelboxstal op het perceel Naderbuorren 1 te Wergea, Leeuwarden gepubliceerd. Op grond van art. 3.8 Wro maken wij bij deze onze zienswijze kenbaar over de ontwerpomgevingsgunning.

Provinciaal belang

Het provinciaal belang in dit plan is gelegen in het feit dat bij uitbreiding van een agrarisch bedrijf op basis van artikel 3.1.1 lid onder d van de Verordening Romte het plan dient te voorzien in een zorgvuldige inpassing.

Overig provinciaal belang

Tevens is er sprake van een provinciaal belang in het kader van de Natuurbeschermingswet.

Planinhoud

Naast de bestaande stal wordt een nieuwe stal gebouwd. Hierdoor ontstaat er de gewenste ruimte voor de huidige veestapel en ontstaat er de mogelijkheid om de veestapel uit te breiden met 50 stuks melkvee.

Vooroverleg

Het vooroverleg heeft niet plaatsgevonden.

Zienswijze

Onze zienswijze heeft betrekking op de landschappelijke inpassing van de uitbreiding en de toename van stikstofdepositie in het kader van de Natuurbeschermingswet.

In de ruimtelijke onderbouwing is aangegeven dat bij de totstandkoming van het bouwplan rekening is gehouden met het landschap en de cultuurhistorische waarden door middel van het compacte bouwen (nieuwe stal tegen de bestaande stal). Hierdoor blijft het erf beperkt qua omvang. Er wordt echter niet ingegaan op het aanbrengen van beplanting. Dit is wel vereist op basis van artikel 3.1.1 lid onder d van de Verordening Romte.

Er is uitgerekend wat de toename van stikstofdepositie is op het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied Alde Feanen. De toename is 0,24 mol per hectare. De provincie is genoodzaakt om een nieuwe gedragslijn te gaan hanteren. Deze nieuwe gedragslijn houdt in dat er geen toename boven de 0 mol/ha/jr. mag zijn als gevolg van uitbreiding van veehouderij. Dit kan door het nemen van maatregelen (stalmaatregelen of het uit gebruik nemen door overdracht van vergunde depositie van andere bedrijven). Als dit niet mogelijk is dan zal een Passende Beoordeling worden gevraagd waaruit blijkt dat er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaat dat er geen schadelijke gevolgen zijn.

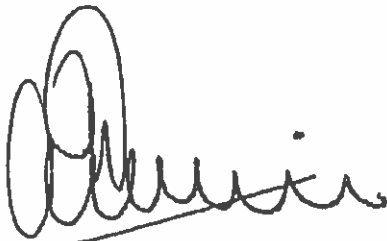
Oplossing

Wij kunnen instemmen met het plan wanneer u:

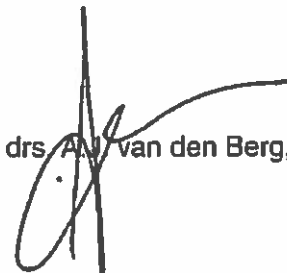
- een beplantingsplan opstelt en de realisatie hiervan borgt in de voorschriften van de omgevingsvergunning;
- aantoont dat door het nemen van maatregelen de toename van de stikstofdepositie 0 mol/ha/jr. is. Als dit niet mogelijk is dan zal een passende beoordeling uitgevoerd moeten worden waaruit blijkt dat er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaat dat er geen schadelijke gevolgen zijn.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

J.A. Jorritsma, voorzitter

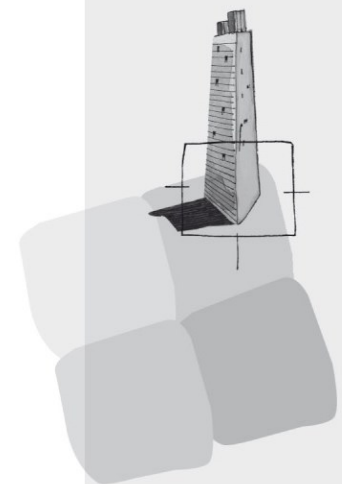
drs. A.M. van den Berg, secretaris

Colofon

Opdrachtgever
De heer J. Stienstra

Rapport
BügelHajema Adviseurs b.v.
De heer drs. B. van der Veen

Projectnummer
025.87.17.49.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden
T 058 215 25 15
F 058 215 91 98
E leeuwarden@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort